

VÝNOS

Říšského protektora v Čechách a na Moravě
vyhlášení civilního výjimečného stavu
ze dne 27. května 1942.

Následkem atentátu na zastupujícího protektora SS-Obergruppe
Friedricha Heydricha se ustavuje toto:

Článek I.
Na podkladě § 1 nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě
vyhlášení výjimečného stavu ze dne 27. září 1941 (VB 1 R Prot. F. 1000)
okamžitou účinností vyhláší civilní výjimečný stav nad celým
protektorátem Čechy a Morava.

Článek II.
Na podkladě § 2 výše uvedeného nařízení nařizují: kdo osobě
měly účast na spáchání atentátu, přechovává anebo jim poskytl
pomoc, anebo, máje vědomost o jejich osobě, nebo o jejich
neučiní žádné oznámení bude zastřelen se svou rodinou.

Článek III.
Tento výnos platí od okamžiku svého zveřejnění v rozhlase.

Poznámka: Tento výnos byl uveden v rozhlase dne 27. května 1942 v 11 hod. 15 min.

JIŘÍ ŠIMÁČEK
JÁN LASTOMÍRSKY

ČLÁNEK II.

1A2

СХЕМАТИЧЕСКАЯ
ДИАГРАММА

ADY'S HNE
A DRANIL
ZVEN

PROSIM
NIKDO TV
NEMUSIM
NA ZACHOD

Druhé město
Fakulta výtvarných umění VUT v Brně

Článek II.

Kdo osoby, které měly účast na spáchání atentátu, přechovává, anebo jim poskytuje pomoc, anebo má vědomost o těchto osobách, nebo o jejich pobytu, neučiní žádné oznámení, bude zastřelen s celou svou rodinou.

Z výnosu říšského protektora
o vyhlášení výjimečného stavu po atentátu
na Reinharda Heydricha

Druhé město
Fakulta výtvarných umění VUT v Brně

Brno 2019

ČLÁNEK II.

JIŘÍ ŠIMÁČEK
JÁN LASTOMÍRSKY

Texty © Jiří Šimáček, 2019

Kresby © Ján Lastomírsky, 2019

© Druhé město — Martin Reiner, 2019

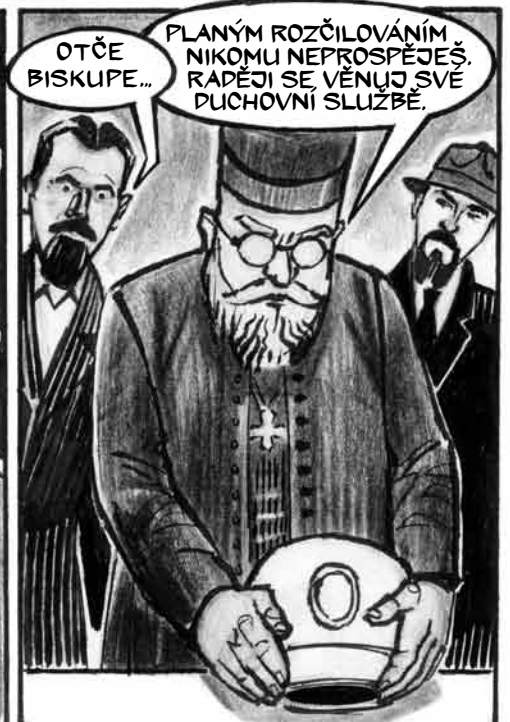
© Fakulta výtvarných umění VUT v Brně, 2019

ISBN 978-80-7227-432-1 (Druhé město — Martin Reiner)

ISBN 978-80-214-5806-2 (Vysoké učení technické v Brně)

V NEDĚLI 28. ZÁŘÍ 1941, NA SVÁTEK SVATÉHO VÁCLAVA, SE NA HRADČANSKÉM NÁMĚSTÍ V PRAZE KONÁ SLAVNOSTNÍ PŘEHLÍDKA WAFFEN-SS. NA PRVNÍM NÁDVOŘÍ PRAŽSKÉHO HRADU STOLPAJÍ VZHŮRU PRAPORY S HÁKOVÝM KŘÍŽEM A ZNAKEM SS. VÍTAJÍ NASTUPUJÍCÍHO ŘÍŠSKÉHO PROTEKTORA SS-OBERGRUPPENFÜHRERA REINHARDA HEYDRICHA.

ZA MÍR CELÉHO SVĚTA, ZA BLAHO
SVATÝCH CÍRKVÍ BOŽÍCH A ZA
SJEDNOCENÍ VŠECH
K HOSPODINU MODLEME SE.

ZA SVATÝ CHRÁM TENTO
A ZA VCHÁZEJÍCÍ V NĚJ
S VÍROU, ZBOŽNOSTÍ
A BÁZNÍ BOŽÍ K HOSPODINU
MODLEME SE.

HOSPODI,
POMILUJ.

BUDETE ŽÁDAT
O MILOST?

ABY ZÍSKAL DEN NÁSTUPU NOVÉHO ŘÍŠSKÉHO
PROTEKTORA DO FUNKCE NA JEŠTĚ VĚTŠÍM LESKU,
KONALY SE V PRAZE DVĚ POPRAVY VELITELŮ
ODBOJOVÉ ORGANIZACE OBRANA NÁRODA.

TAKHLE JSEM SE NEZASMÁL SNAD
OD ROKU 1935, KDY JSEM SLAVIL OPCHOD
DO VÝSLUŽBY.

ZATÍMCO NA PRAŽSKÉM HRADĚ SLAVIL SEDMATŘICETILETÝ
GENERAL SS HEYDRICH, BYLI VE 21.00 POPRAVENI V RUZYŇSKÝCH
KASÁRNÁCH TĚMĚŘ SEDMDESÁTILETÝ ARMÁDNÍ GENERAL
JOSEF BÍLÝ A ŠESTAPADESÁTILETÝ DIVIZNÍ GENERAL
HUGO VOJTA.

AŽ ŽIJE
ČESKOSLOVENSKO!
HOVADA, PALTE!

*Do Tvých rukou, ó Pane, a do rukou
Tvých svatých odevzdávám této noci
svého ducha i tělo své, své bratry
a sestry, své přátele, svou rodinu,
příbuzenstvo, celý národ, dobrodince
a všechny křestany: chraň je této noci,
ó Pane, přímluvami a modlitbami
požehnané Panny Marie a všech
svatých, před hříchy, před útoky
nepřítele, před náhlou smrtí i mukami
pekelnými. Zahřej mé srdce svatým
Duchem a svou svatou milostí
a učiň mne poslušnějším svých
příkázání a nikdy mne nezanechej
odděleného od sebe.
Amen.*

ZNOVU, A ZNOVU JSEM SE SNAŽIL PŘIVÉSTI NÁŠ NÁROD K OPRÁVDVÉ, ČESTNÉ, TRVALÉ SPOLUPRÁCI S NÁRODEM NĚMECKÝM.

BOHUŽEL JSEM SE PŘITOM U SVÉHO VLASTNÍHO NÁRODA NESETKAL S POROZUMĚNÍM...

POPRAVOU DVOU GENERALŮ TEROR NOVÉHO PROTEKTORA JEN ZAČAL. OD 28. ZÁŘÍ PLÁTIL Z NAŘÍZENÍ HEYDRICHA CIVILNÍ STAV VÝJIMEČNÝ, KTERÝ OKUPAČNÍ MOCI UMOŽŇOVAL RYCHLÉ A KRÁTKÉ PROCESY.

A NEBYLO BY, PANE ELÁŠI, ČESTNĚJŠÍ, KDYBYSTE TO NÁRODU ŘEKL DŘÍVE, A NE AŽ TEĎ U SOUDU?

VE ZRYCHLENÉM PROCESU BYL 1. ŘÍJNA ODSOUZEN K TRESTU SMRTI GENERAL ALOIS ELIÁŠ, PŘEDSEDA PROTEKTORÁTNÍ VLÁDY, KTERÝ TAJNĚ UPRŽOVAL STYBY S PREZIDENTEM BENEŠEM I DOMÁČÍM ODBOJEM. DŘÍVE VŠAK BYL DONUCEN K POTUPNÉMU KOLABORANTSKÉMU PROHLÁŠENÍ.

Máte to přečtený?

TAK CO JE,
MÁTE TO PŘEČTENÝ,
TAK SE SEBERTE
A PADEJTE.

OD PRVNÍHO DNE PO HEYDRICHOVĚ NÁSTUPU
VYLEPOVALI OKUPANTI NA VÝKLADY OBCHODŮ
VYHLÁŠKY SE JMÉNY POPRAVENÝCH ČESKÝCH
VLASTENCŮ. V PRVNÍ DNY LIKVIDOVAL HEYDRICH
PŘEDEVŠÍM VOJENSKOU ELITU ZEMĚ.

NO CO ČUMÍŠ?

ČUMÍM?
MĚL BYSTE JIM
PROKÁZAT TROCHU
ÚCTY.

JÓ?
TY SE STAREJ
O SEBE
CHLAPČE,
NEBO...

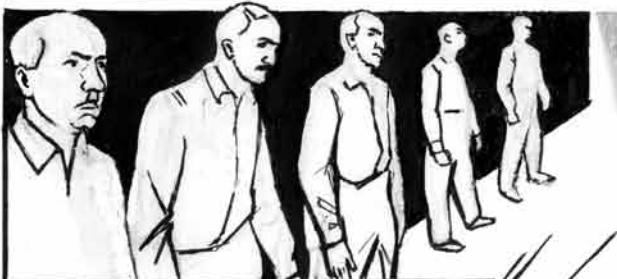
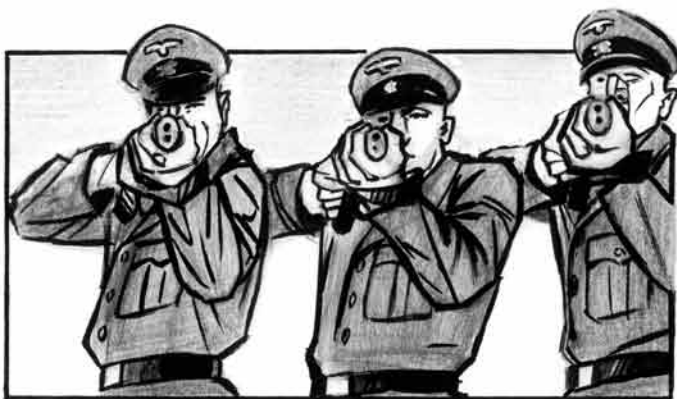
NEBO...

NEBO
CO?

Obrovský úspěch, Reinharde

29. ZÁŘÍ 1941 BYL POPRAVEN BRIGÁDNÍ GENERÁL FRANTIŠEK HORÁČEK. 1. ŘÍJNA PAK TŘINÁCT VYSOKÝCH DŮSTOJNÍKŮ ČESKOSLOVENSKÉ ARMÁDY, MEZI NIMI BRIGÁDNÍ GENERÁLOVÉ MIKULÁŠ DOLEŽAL, VÁCLAV ŠARA A OLEG SVÁTEK, PLUKOVNÍCI JOSEF DVOŘÁK, JOSEF MALÝ A BOHDAN KASPER. O DVA DNY POZDĚJI PAK ČLEN LEGENDÁRNÍ ODBOJOVÉ SKUPINY TŘÍ KRÁLŮ, PODPLUKOVNÍK JOSEF BALABÁN.

BEZPROSTŘEDNĚ PO NÁSTUPU HEYDRICHA DO FUNKCE BYLO ODSOUCENO K SMRTI PŘES ČTYŘI STA ODBOJÁŘŮ A ČESKÝCH VLASTENCŮ. MEZI NIMI NAPŘÍKLAD OTTO SYNEK, BÝVALÝ POSLANEC, KTERÝ STÁL V ČELE ILEGÁLNÍHO VEDENÍ KSČ.

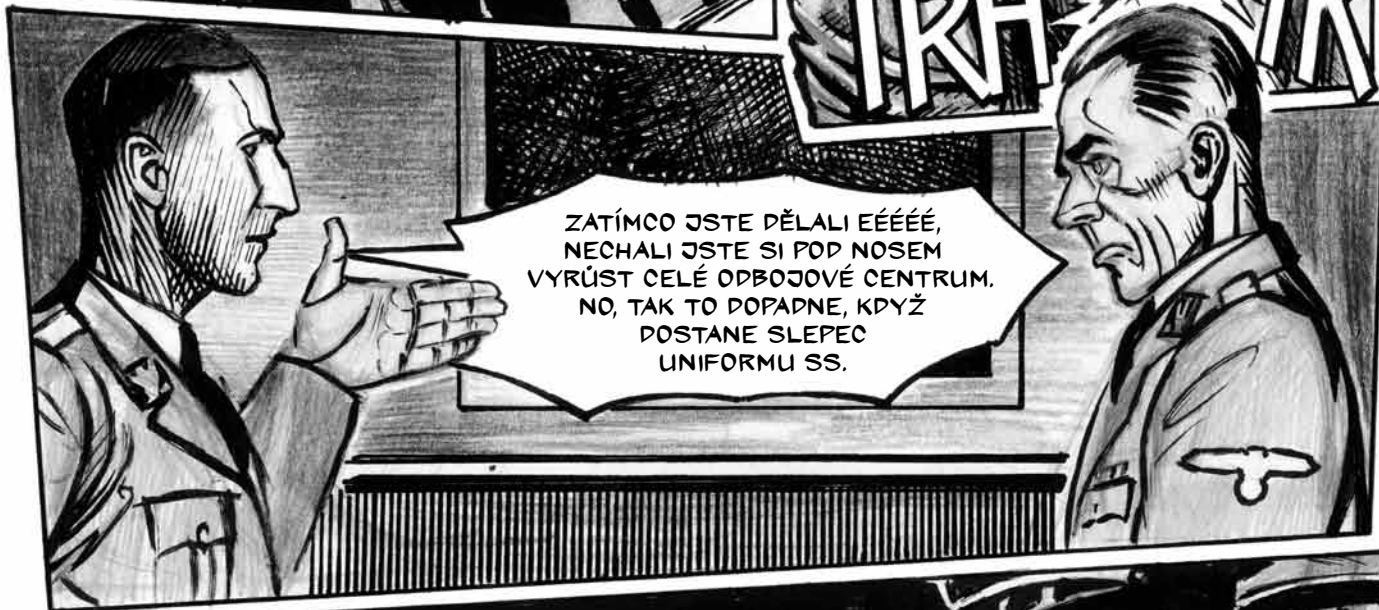
ZA NĚKOLIK DNŮ JSME ZATKLI PŘES ČTYŘI TISÍCE OSOB NEPŘATELSKÝCH ŘÍŠI. POPRAVILI JSME SKORO PĚT SET VEDOUČÍCH HLAV ODBOJE. TAKY JSME ZAPRŽELI DEVADESÁT TAJNÝCH VYSÍLAČEK.

OBROVSKÝ ÚSPĚCH, REINHARDE...

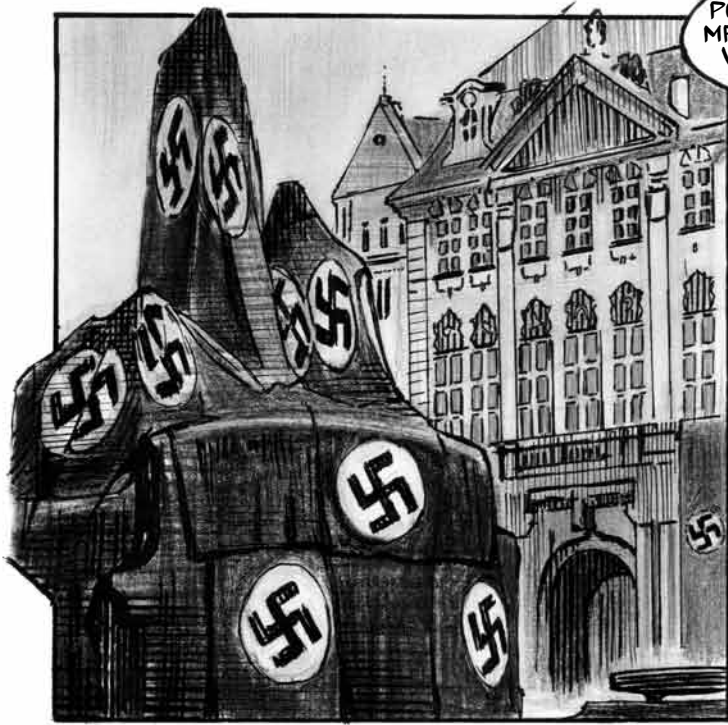
CO JSTE TADY, PANE STÁTNÍ
TAJEMNÍKU, S VON NEURATHEM
CELÉ TY ROKY DĚLALI?

K. H. FRANK SE HLÁSIL ZA PRVNÍ SVĚTOVÉ
VÁLKY JAKO DOBROVOLNÍK DO RAKOUSKO-
UHERSKÉ ARMÁDY. NEBYL ALE ODVEDEN
PRO TĚŽKOU ZRAKOVOU VADU.
MĚL OČNÍ PROTĚZU.

Václav Číkl s dcerami Olgou a Táňou,
Vladimír Petřek s dcerou Jiřinou

POLÁMAL SE
MRAVENEČEK,
VÍ TO CELA
OBORA...

NEMĚL BYS SEM
CHODIT, ABY SES NA TO
NEMUSEL DÍVAT.

NEBOJ SE,
VÁCLAVE, MĚ
TEN BURANSKÝ
IKONOKLASMUS
NEZLOMÍ...

NO, STUDOVAL JSI
NA HUSOVĚ BOHOSLOVECKÉ
FAKULTĚ... A TENHLE POHLED
TĚ PŘECE MUSÍ NIČIT.

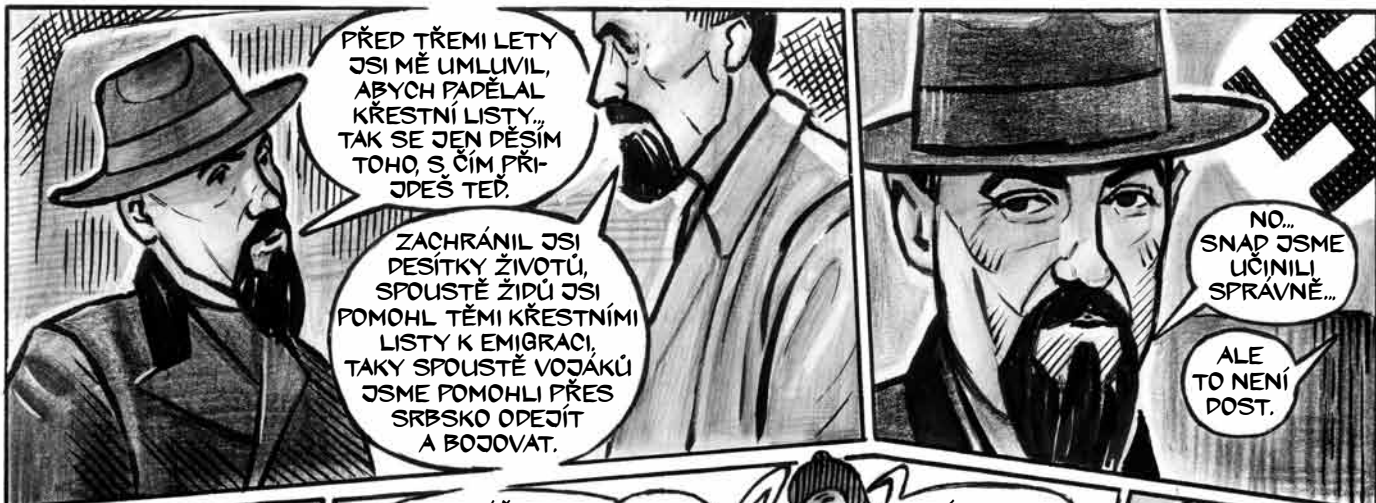
ALE VŮBEC
MĚ NENÍČÍ, JE
DOBŘE, ŽE JSOU
TADY TY KLIKYHAKY,
AŠPON NÁM VSEM
PŘIPOMENOU HUSŮV
ODKAZ - MLUVIT PRAV-
DU, ŽÍT V PRAVDĚ,
MILOVAT PRAVDU... TO
JE TO, CO SE SNAŽÍ
ZNIČIT. PRAVDU.

NO, VÍŠ, JAK TO ŘÍKÁ
VLADYKA GORAZD: VŠECKO
DO ČASU, KRISTOVA PRAVDA
VŠAK NA VĚKY.

NO PŘÁVĚ
ALE NESTÁČÍ
JEN ČEKAT...
NEMŮŽEME JE-
NOM TAK SEDĚT
A ČEKAT, ŽE
PRAVDA SAMA
ZVÍTĚZÍ.

PŘED TŘEMI LETY
JSI MĚ UMLUVIL,
ABYCH PADĚLAL
KŘESTNÍ LISTY...
TAK SE JEN DĚŠIM
TOHO, S ČÍM PŘI-
JDEŠ TĚD.

ZACHRÁNIL JSI
DEŠÍTKY ŽIVOTŮ,
SPOUŠTĚ ŽIDŮ JSI
POMOHL TĚMI KŘESTNÍMI
LISTY K EMIGRACI,
TAKY SPOUŠTĚ VOJÁKŮ
JSME POMOHLI PŘES
SRBSKO ODEJÍT
A BOJOVAT.

NO...
SNAD JSME
UČINILI
SPRAVNĚ...

ALE
TO NENÍ
DOST.

PRO TEBE NENÍ
NIKDY NIC DOST.

DALI PRAŠKU PODLE RADY,
MRAVENEČEK STŮNĚ DÁL...

...CELÝ DEN BYL
JAKO V OHNI,
CELOU NOC JIM
PROPLAKAL.

PODÍVEJ SE
NA OLGU A TAŇU...
BRZO MOŽNA
BUDĚS MIT
VNUKY...

NO NEVÍM,
TO SNAD,
AŽ V LEPSÍ
DOBĚ...

OLZE JE,
DESET, TÁNIČCE
SEPM. PROSÍM TĚ...
STEJNĚ JAKO TVÉ
JIRINĚ...

TAK ČO
STRAŠÍŠ
S VNUKY.

JENOM, ABY
TA LEPSÍ DOBA
PŘÍŠLA. ABY SE
VNUCI NERODILI
JAKO OTROCI.

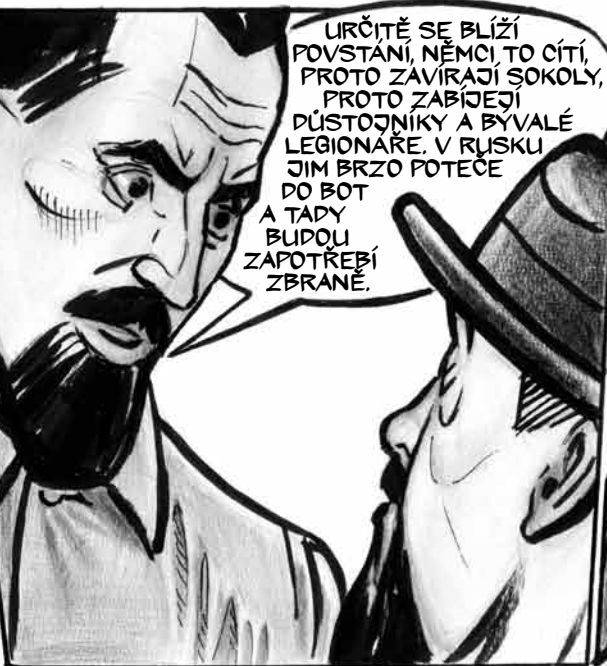
TOHLE JE,
VLADIMÍRE,
PÝCHA, JESTLI
SI MYSLÍŠ, ŽE BŮH
POTŘEBUJE NÁS
DVA K TOMU, ABY
PŘÍŠLA LEPSÍ DOBA,
TAK JE TO JEN
TVOJE PÝCHA.

MYSLÍM, ŽE
POTŘEBUJE
PRÁCI KAŽDĚHO
Z NÁS.

VÍŠ, ŽE JSI PRŮHLEDNÝ STEJNĚ JAKO TVOJE OKLIKY A VÝMLUVNOST. JANA ZLATO-ÚSTĚHO? PROČ NEŘEKNEŠ ROVNŮU, KAM MÍŘÍŠ? VIDÍM, ŽE NĚCO CHYSTÁŠ, JENOM SE NA TEBE PODIVÁM.

URČITĚ SE BLÍŽÍ POVSTÁNÍ, NĚMCI TO CÍTÍ, PROTO ZAVÍRAJÍ ŠOKOLY, PROTO ZABÍJEJÍ DŮSTOJNÍKY A BYVALÉ LEGIONÁRE. V RUSKU JIM BRZO POTECE DO BOT A TADY BUDOU ZAPOTŘEBÍ ZBRANĚ.

CO MI TO ŘÍKÁŠ?

MUSÍME POMOCI S ÚSCHOVŮU ZBRANÍ...

TO CHČEŠ UDĚLAT Z CHRÁMU MUNIČNÍ SKLAD? TAK CHČEŠ SLOUŽIT PRAVDĚ?

PŘESNĚ TAK. JSI SE MNOU?

MŮJ KAPLAN MI DO OČÍ ŘÍKÁ, ŽE MÁM UDĚLAT Z CHRÁMU, KTERÝ SPRAVUJI, NĚJAKÉ SKLADIŠTĚ PRO NEEEXISTUJÍCÍ POVSTÁNÍ... A JÁ TO KLIDNĚ POSLUCHÁM... BŮH MI MUSEL ZATEMNIT ROZUM.

VŠECKO DO ČASU, KRISTOVA PRAVDA VŠAK NA VĚKY.

Na východě je hodně místa

Heydrich dal po svém příjezdu do Prahy najevo, že vládnout zemi bude jen on. Prezidenta Háchu a protektorátní vládu ale přiměl setrvat ve funkcích. O svých skutečných cílech však loutkové protektorátní vládě referovat nemínil. Do svého plánu na úplnou likvidaci českého národa zasvětil jen soukmenovce z řad SS. Svůj postup jim věčně a jasně vyložil v tajném nástupním projevu 2. října 1941 v Černínském paláci. Všichni zúčastnění byli také jasně zpraveni o tom, že Heydrichův inaugurační projev je přísně tajný.

Mám v tomto prostoru jednoznačně a se vši tvrdostí zajistit, aby obyvatelstvo, pokud je české národnosti, pochopilo, že se nelze vyhýbat realitě příslušnosti k Říši a poslušnosti vůči Říši. Nevidím v tom jen úkol zatýkat a předávat k odsouzení a dohlížet, ale chápu to jako systematické zkoumání nepřátelských vlivů... Nyní jsme v Evropě obsadili pod Vůdčovým vedením velmi mnoho prostoru, což je vojenským předpokladem pro další vedení války a její vítězné ukončení. Musíme si říci jasně, že obsazení tohoto prostoru nebude v mnoha zemích přechodným, nýbrž konečným obsazením...

Některé prostory, Norsko, Holandsko, Flandry, později i Dánsko a Švédsko, jsou osídleny Germány a budou patřit k nám. Je jasné, že musíme nalézt vůči těmto lidem docela jiný způsob jednání než vůči národům jiné rasy...

Druhou skupinou jsou východní prostory, jež jsou zčásti osídleny Slovany. To jsou prostory, kde je třeba vědět, že dobrota bude chápána jen jako slabost... kde sám Slovan vůbec nechce, aby se s ním zacházelo jako s člověkem rovnoprávným. Obyvatelé těchto prostor musí nám sloužit jako otroci...

Tento prostor se jednou musí stát německým a Čech tady nemá koneckonců co pohledávat. Říše nenechá se sebou žertovat a je prostě pánem v domě, to znamená, že ani jediný Němec nic Čechovi neodpustí, asi tím způsobem, jako je tomu v Říši se židovstvem. Nemůže existovat jediný Němec, jenž by řekl: ale ten Čech je přece slušný. Když všichni nebudeme jasně držet pospolu a navenek nevytvoříme vůči češtví jednotnou frontu, bude Čech hledat stále zadní vrátka, jimiž by vyklouzl chytrácky ven.

Stýkáme-li se z taktické nutnosti s Čechy,

kteří nám slouží, i pak je nutno se vždy vracet k myšlence: Jsou to ale Češi.

Je třeba pro nejbližší dobu války jasně Čechům ukázat: ať nás miluješ nebo ne, bylo by to pro tebe jen škodlivé, kdybys vyvolal povstání anebo kladl odpor.

A nyní, pánové, několik myšlenek o konečném řešení:

Tento prostor musí být jednou definitivně osídlen Němci. Tento prostor je srdcem Říše a nemůže trpět, to ukazuje německý vývoj v historii, aby z tohoto prostoru přicházely znovu a znovu rány dýkou proti Říši.

Abychom získali přehled, kdo z lidí v tomto prostoru je schopen poněmčení, musíme nejrůznějšími metodami ohodnotit veškeré obyvatelstvo z hlediska rasového a národnostního. Ať už pomocí rentgenu, prohlídkami ve škole, nebo tím, že rasově přezkoušíme mládež při zdánlivém uložení pracovní služby.

Musím mít celkový obraz národa a pak mohu říci: tak a tak vypadá obyvatelstvo. Jsou to takovíto lidé: Jedni jsou dobré rasy a dobře smýšlející, to je pak jednoduché, ty můžeme poněmčit. Potom máme ostatní, co stojí na opačném pólu: jsou to lidé špatné rasy a špatně smýšlející. Ty musíme dostat ven. Na východě je hodně místa.

Kdy se to stane, to je otázka, kterou musí rozhodnout Vůdce. Ale plánovat a shromažďovat materiál, to jsou věci, s nimiž už můžeme začít.

Od června roku 1941 sice Velká Británie uznávala Benešovu exilovou vládu, ale přesto dále zůstávala v platnosti mnichovská dohoda. Počátkem října se československá vláda v Londýně připravovala na jednání vedoucí ke zrušení mnichovské dohody, které bylo nutné pro pozdější obnovu Československa v jeho původních hranicích. Prezident Beneš zřejmě předpokládal, že na Heydrichův teror zareaguje i protektorátní vláda v Praze. Po zatčení ministerského předsedy Eliáše se dala očekávat demise zbytku protektorátní vlády, ta ale zůstala naprosto poslušná a oddaná okupační moci. Stejně servilně se choval i protektorátní tisk. Pokud teď nemělo být Československo vnímáno Spojenci jako nejpokornější z okupovaných států, který přijímá německou nadvládu bez náznaku odporu, bylo nutné připravit odbojovou akci zvenčí. Vzhledem k rozsahu a krutosti, s jakou Heydrich likvidoval vojenskou elitu národa na území

protektorátu, rozhodli se představitelé Československé armády ve Velké Británii pro rychlou odvetu.

Pro počátek své vlády nad protektorátem si Heydrich zvolil symbolické datum — 28. září (svátek svatého Václava), pro rychlou odplatu se tedy zdálo nejpříhodnější další symbolické datum — 28. říjen, den vzniku samostatného Československa.

Přípravy musely začít okamžitě. Odvetná akce dostala název Anthropoid. Už 3. října povolal plukovník generálního štábu František Moravec, který řídil Československou zpravodajskou službu v Londýně, dva z vojáků, kteří právě absolvovali speciální bojové kurzy ve Skotsku — rotmistra Jozefa Gabčíka a rotného Karla Svobodu.

Nenaříkat, neplakat, ale dělat

Z řeči plukovníka Moravce:

Z rozhlasu a z novin jste informováni o nesmyslném zabíjení u nás doma. Němci vraždí nejlepší z nejlepších. I tento stav je znamením války, tedy nenaříkat, neplakat, ale dělat. Doma naši pracovali a jsou nyní v situaci, že jejich možnosti jsou omezené. Řada je na nás zvenčí, abychom pomohli. Jeden z úkolů pomoci zvenčí bude svěřen vám. Měsíc říjen je měsícem našeho národního svátku, našeho osvobození. Je potřeba v této situaci, kdy náš lid bude slavit nejsmutnější svátek svého osvobození, aby tento svátek byl nějak podtrhnut. Bylo rozhodnuto, aby toto podtržení se stalo nějakým činem, který by byl zaznamenán do dějin právě tak jako toto vraždění. Jsou v Praze dvě hlavní osoby, které reprezentují toto vybíjení. Je to K. H. Frank a Heydrich, nově příchozí. Podle našeho názoru je třeba pokusit se o to, aby jeden z nich za to zaplatil, abychom ukázali, že vracíme ránu za ránu... Nemusím opakovat, že úkol je historicky vážný, riziko veliké...

Po dohodě zpravodajského oddělení Československé armády v Londýně s britskou tajnou službou byl odlet výsadku Anthropoid do protektorátu naplánován na noc mezi 7. a 10. říjnem 1941. Vzhledem k dalším informacím o Heydrichových represích bylo rozhodnuto, že odplata za popravu v protektorátu musí být provedena na zastupujícím říšským protektorovi Reinhardu Heydrichovi. Jozef Gabčík s Karlem Svobodou odjeli do kurzu v Manchesteru,

kde měli provést v rámci zdokonalovacího vzdušného výcviku dva denní seskoky z letadla a jeden noční seskok z upoutaného balonu. Při seskoku z balonu se rotný Karel Svoboda poranil, ale brzy ho nahradil rotmistr Jan Kubiš. Protože pro něj nebyly připraveny falešné doklady a neabsolvoval zdokonalovací vzdušný a střelecký výcvik, musela být operace Anthropoid odložena.

Vladimír Petřek a Jan Sonnewend, předseda rady starších české pravoslavné církve

První výsadky

V době plánování operace Anthropoid měl zahraniční odboj za sebou pouze jeden pokus o výsadek nad územím protektorátu. Dne 16. dubna 1941 seskočil z letadla Otmar Riedl a vedení odboje v Londýně o něm nemělo žádné zprávy. V noci poté, co byli se svým úkolem poprvé seznámeni Gabčík se Svobodou, byl nad protektorátem vysazen ještě František Pavelka. Zkušenosti s výsadkem na území protektorátu byly tedy minimální.

Výsadek Benjamin

Výsadek kroměřížského rodáka Otmara Riedla s krycím názvem Benjamin byl první z třiceti výsadeků vyslaných z Anglie nad území protektorátu Čechy a Morava. Riedl měl dle plánu seskočit v okolí Křečhoře u Kolína. Navigační chybou se však výsadek odehrál v Tyrolsku u města Landeck. Jakmile to Riedl zjistil, snědl mikro kapsli s poselstvím prezidenta Beneše, zakopal krystaly připravené pro domácí odboj a vydal se k hranicím protektorátu. Díky dobrému krycímu příběhu (po zadržení vypověděl, že se vrací z Jugoslávie, kde pracoval v Baťově továrně a o doklady ho okradli ve vlaku) byl uvězněn jen na dva měsíce za nedovolené překročení hranic. Po propuštění se snažil dokončit úkol a pokusil se navázat kontakt s domácím odbojem. To se mu ovšem nepodařilo. Operace Benjamin skončila sice neúspěchem, ale Otmar Riedl přežil a celou válku pracoval jako vedoucí prodejny Baťa v Trhových Svinech.

Operace Percentage

V noci ze 3. na 4. října 1941 seskočil na území protektorátu svobodník František Pavelka. Dvacetiletý rodák z Břeclavi vezl šifrovací klíč a radiomateriál pro domácí odboj, zejména vysílačku Mark III, a také osobní poselství ministra národní obrany londýnské exilové vlády, divizního generála Sergěje Ingra. Hlavním cílem výsadku Františka Pavelky, tedy operace Percentage, bylo navázat pravidelné spojení mezi domácím a londýnským vedením odboje. O tom, že několik dnů po něm je naplánován výsadek dvou mužů k likvidaci Heydricha, neměl František Pavelka tušení. V důsledku střelby na letadlo a špatného počasí nebyl výsadek proveden v obci Hradiště u Nasavrku, ale v Koudelově u Čáslavi, tedy o 35 kilometrů dále. Díky pomoci prostých lidí v místě doskoku i síti organizace Petičního výboru Věrní zůstaneme se mu podařilo kontaktovat odbojovou skupinu, se kterou se měl spojit.

Bohužel právě v této době už gestapo odbojovou síť s pomocí konfidenta likvidovalo. 25. října byl odhalen i František Pavelka a v Berlíně 11. ledna 1943 stát gilotinou. V den popravy napsal dopis na rozloučenou své matce, který ukončil slovy: *Navždy sbohem, matko, rodino, domovino. Váš nejvěrnější do skonání František.*

*Nechť ten,
jenž na lodi zachoval
svůj spánek s pokojným srdcem
a povstav poručil větru a moři, daruje
mému srdci, aby jej očekávalo, ačkoli
nyní mé údy odpočívají budou od únavy
a lopotných prací. Ó Beránku Boží,
kterýž jsi na se vzal všechna
přestoupení, ochraňuj
můj spánek proti
nepříteli.*

Protektorát Čechy a Morava se v roce 1941 stal vedle Porúří centrem německého zbrojního průmyslu. Ve Škodových závodech v Plzni a brněnské Zbrojovce měli Němci k dispozici dvě z největších a nejvýkonnějších zbrojovek na světě. Velká část německé válečné produkce byla z nálety ohrožených západních území překládána do Čech. Třetina německých tanků či čtyřicet procent lehkých kulometů se vyráběly v Čechách. To přivedlo Heydricha k nové „sociální politice“. V jeho nástupnickém projevu zaznělo také toto:

Pravděpodobně přistoupíme ke zvýšení přídělu tuku pro české dělníky, tak okolo 400 gramů, to je množství, o němž se tu dá uvažovat. Abych šikovně využil k propagačním účelům, spojím to s myšlenkou: Vy, čeští dělníci, buďte raději zticha, jinak by se mohlo také stát, že bude příděl tuku opět menší.

A tak mohl tisk radostně oznamovat národu:

**Českému dělnictvu bude zvýšen příděl tuku!!!
Ve vybraných závodech bude dělníkům rozděleno 200000 párů obuvi!!!**

Otče, co to má znamenat?

OTČE,

MUSÍM S VÁMI
MLUVIT...

STALO SE
NÁM...

JÁ NEVÍM, JAK TO ŘÍCT.

TO JE
V POŘÁDKU,
JEN KLID,
MÁME
ČAS...

NO PROTO
JSEM
TADY...

OTČE,
JÁ NEVÍM,
JAK ZAČÍT...

KVŮLI
TOBĚ?

TAK SI
CHCEŠ
PROMLUVIT
TY?
MOŽNÁ
CHCEŠ
ZPOVĚĎ?

TO JE
KVŮLI MNĚ...

NE, VÍTE,
NECHCEME ZPOVĚĎ,
JENOM SE PORADIT...

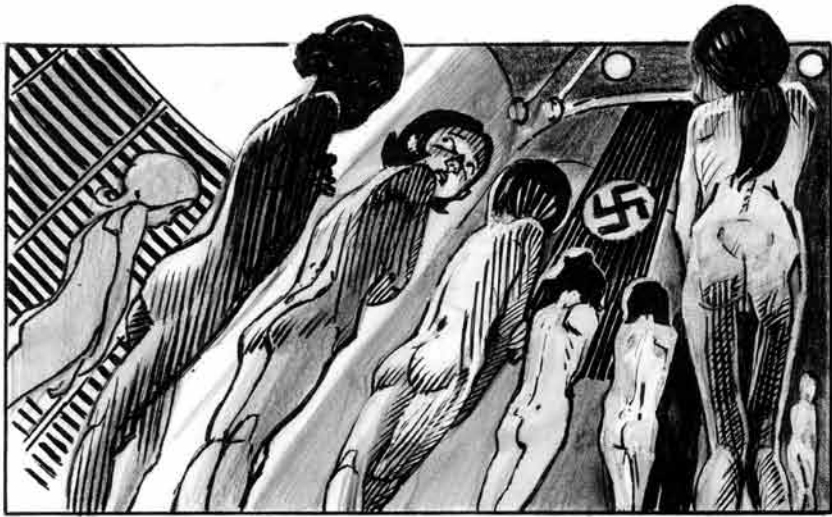

DOBŘE...
TAK CO MÁTE NA SRDCI?

MOJI DČERU PROHLÍŽELI
NĚMEČTÍ VOJÁCI...

A VŠECHNY HOLKY
VE TŘÍDĚ,

MUSELY
JSME SE
SVLÍKNOUT.

STALO SE TO
VE ŠKOLE?

JO, NĚMCI
JE NAHNALI
DO TĚLOCVIČNY,
BYLI TAM

TŘI VOJÁCI V BÍLÝCH PLÁŠTÍCH...

SVÍTILI
NA NÁS A...

SVÍTILI?

OTOČIT...

UPAŽIT...

MUSELY JSME
SE OTÁČET...

HLAVU
ROVNĚ.

SAHALI
NA VÁS?

JENOM KDYŽ
NÁS MĚŘILI...

PROČ NÁM
TOHLE DĚLAJÍ,
OTČE?
CO TO MÁ
ZNAMENAT?

TO NEVÍM,
OPRAVDU NEVÍM.

OTČE, JESTLI
NÁM NEBUDOU
BRÁT DĚTI...

JÁ MÁM
STRACH.

JÁ VÍM,
ALE NEBOJ SE,
TO NENÍ NIC,
CO BY
NEPŘEMOHLA
MODLITBA.

VŽDYCKY
VEČER SI NA TO
VZPOMENU
A BOJÍM SE...
A ZDÁ SE MI
O NICH.

NEBOJ,
TO ZAŽENEME.
ZNÁŠ MODLITBU
K ANDĚLU
OCHRÁNCÍ?

JO.

ÚPLNĚ
CELOU?

ABYS MNE V KAŽDÉM ČASE
A NA KAŽDÉM MÍSTĚ OCHRÁŇOVAL,
SLABÉHO, NEHODNÉHO
A UBOHÉHO
HŘÍŠNÍKA,

PO CELÝ
TENTO ŽIVOT;
ABYS MNE CHRÁNIL
A BRÁNIL
PŘED KAŽDÝM ZLEM;
A AŽ BŮH PŘIKÁŽE
MÉ DUŠI OPUSTIT
TOTO MÍSTO,
NESTRP,
ABY DÉMONI MĚLI
NAD NÍ MOC.

POKORNĚ
A ÚPĚNLIVĚ
PROSÍM,

VĚŘÍM, ŽE
TY JSI SVATÝ ANDĚL
URČENÝ BOHEM
VŠEMOUCÍM
K OCHRANĚ MĚ,
PROČEŽ SNAŽNĚ ŽÁDÁM
A SKRZE TOHO, JENŽ
TI DAL TOTO
PŮSTOJENSTVÍ,

NÝBRŽ PŘIJMI JI
JEMNĚ Z MÉHO TĚLA
A PŘENES JI
SE SLADKOSTÍ
DO LÚNA
ABRAHAMOVA,
Z POVELENÍ
A S POMOCÍ
BOHA STVOŘITELE
A SPASITELE.

NA VĚKY
VĚKŮV.

KTERÝŽ
JEST
POŽEHNANÝ

AMEN.

TY JSI ŠIKOVNÁ...
TAK VŽDYCKY HNED
JAK SE PROBUDÍŠ,
SE POMODLÍŠ
K ANDĚLU
OCHRÁNCI
A PAK JEŠTĚ
VEČER.

A KDYBY SE TI NĚKDY
STALO, ŽE SI VZPOMENEŠ
NA TY VOJÁKY VE ŠKOLE,
A KDYBYS DOSTALA
STRACH, ŘEKNEŠ SI:
TO JE JENOM
VZPOMÍNKA.

A POMODLÍŠ SE
K ANDĚLU
OCHRÁNCI.

A CO KDYŽ
SE MI O TOM ZASE
BUDE ZDÁT?

TAK SE HNED PROBUDÍŠ, ŘEKNEŠ
SI NAHLAS, ŽE TO BYL JEN ŠPATNÝ
SEN, A ZASE
SE POMODLÍŠ.

TAK JO...

VÍŠ,
JAK SE
SPRÁVNĚ
MODLIT,
ŽE?

POKORNĚ

S NADĚJÍ

POZORNĚ

VYTRVALE.

NO VIDÍŠ... SPRÁVNĚ.
TAKOVÁ MODLITBA URČITĚ POMŮŽE,
UVIDÍŠ,

UVIDÍŠ.

CO NA NÁS
TI ĎABLOVÉ ZASE
CHYSTAJÍ... PROSÍM, DEJ
MI ZNÁT, JAK MŮŽU
POMOCI?

VLADIMÍR PETŘEK NEMOHL VĚDĚT,
ŽE ÚSTAV DĚDIČNÉ A RASOVÉ HYGIENY
PRÁVĚ ZAČAL REALIZOVAT ČÁST
HEYDRICHOVA PLÁNU:
LIKVIDACI ČESKÉHO NÁRODA.

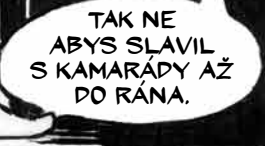
Zastavit zlo, jehož rozsah mohl otec Petřek jenom tušit, byl úkol skoro nespílitelný. Domáci odboj byl ve druhé polovině roku 1941 Heydrichovým úsilím potlačen. Na počátku října byla navíc odhalena radiostanice Sparta I, která v té době představovala jediné spojení domácího odboje s Londýnem. Jakákoli pomoc od vojenského vedení zahraničního odboje byla tedy mimořádně nesnadná. Výsadek nad protektorátem byl možná nejtěžším úkolem, kterému britské královské letectvo čelilo. Let nad územím protektorátu trval 12 až 13 hodin. Letadlo Whitley, které pro dálkové lety RAF používala, muselo být vybaveno přídatnými nádržemi.

Zastavit zlo!

Kvůli neúspěchu operace Percentage byla akce Anthropoid znovu odložena. Ztráta spojení s domácím odbojem se stala prioritou operace Silver. Ta počítala s výsadem dvou skupin, jejichž hlavním cílem bylo obnovit spojení mezi domácím odbojem a zahraničním ústředím v Londýně. Skupina Silver A měla být vysazena na konci října, let ale musel být pro nepřízeň počasí odvolán. Druhý pokus se opakoval 7. listopadu. Sněhová vichřice nad Prahou ale znemožnila navigátorovi najít pro výsadek doskokovou plochu. Letadlo se vrátilo do Anglie s úplně prázdnou nádrží. 30. listopadu vystartovala mise Silver A znovu. Ani napotřetí se ale výsadek neuskutečnil, navigátor ztratil orientaci a letoun se musel předčasně vrátit.

15. PROSINCE SE ZASTUPUJÍCÍ ŘÍŠSKÝ PROTEKTOR REINHARD HEYDRICH ZÚČASTNIL VE VÍDNI ŠERMÍŘSKÉHO TURNAJE. SAMOZŘEJMĚ ŽE PRVNÍ MUŽ SS A SD, PREZIDENT INTERPOLU, VYNIKAJÍCÍ HUDEBNÍK A SPORTOVEC V TURNAJI JEDNOTEK SS SLAVNĚ ZVÍTĚZIL.

DEN PO HEYDRICHOVĚ ŠERMÍŘSKÉM TRIUMFU ČESKOSLOVENSKO ZASTUPOVANÉ EXILOVOU VLÁDOU V LONDÝNĚ VYHLÁSILLO VÁLKU VŠEM ZEMÍM, KTERÉ JSOU VE VÁLČNÉM STAVU S VELKOU BRITÁNIÍ, SOVĚTSKÝM SVAZEM A USA. POKUD TUTO SKUTEČNOST HEYDRICH ZAZNAMENAL, ZŘEJMĚ MU RADOŠT ZE SPORTOVNÍHO ÚSPĚCHU PŘILÍŠ NEPOKAZILA.

Na konci roku 1941 budou Němci pro potřeby východní fronty konfiskovat lyže a lyžařské vybavení na celém území protektorátu. Čeští lyžaři to zatím netuší a mají tak o starost méně.

Rodina Vladimíra Petřka patřila k těm sportovně založeným a vánoční prázdniny trávil pravidelně v rodišti Vladimírova otce Josefa na Horních Pasekách u Rožnova pod Radhoštěm. Rodina to byla velká a soudržná, rodiče Josef a Marie měli celkem deset dětí: Marie (narozená 1905), Vladimír (1908), Milada (1911), Jaroslav (1912), Jiřina (1914), Emil (1915), Miroslav (1917), Věra (1920), Zdena (1921) a nejmladší Květa (1923).

Jestli vyrazilo všech deset sourozenců společně na lyže i v roce 1941, samozřejmě už nevíme.

Podle pozdějších vzpomínek Vladimírovy sestry Jiřiny ale všichni diskutovali o současné situaci v zemi. Otec Josef prý optimisticky předvídal brzký konec války; vysmívali se K. H. Frankovi, který se osobně účastnil vybírání peněz pro vojáky wehrmachtu trpící zimou na východní frontě.

Sestra Zdena pak prý prohlásila, že K. H. Franka by měli oddělat. Vladimír prý tehdy řekl: „Já bych věděl o někom lepším.“ Myslel tím Heydricha?

Ve vzpomínkách Jiřiny to bylo jasné. I když o plánech Československé armády v Londýně tehdy mladý kněz nic vědět nemohl.

Brigádní generál František Moravec,
Edvard Beneš, Jozef Gabčík, Jan Kubiš,
Londýn, prosinec 1941

NA PŘELOMU ŘÍJNA A LISTOPADU BYLO ROZHODNUTO, ŽE PRO OPERACI ANTHROPOID NAHRADÍ ZRANĚNÉHO KARLA SVOBODU JAN KUBIŠ, PŘÍTEL JOZEFA GABČÍKA UŽ Z BOJŮ VE FRANCII. ÚČAST KUBIŠE SI ZŘEJMĚ OSOBNĚ VYŽÁDAL GABČÍK. OD 8. LISTOPADU SE SPOLEČNĚ PŘIPRAVOVALI NA AKCI VE VÝCVIKOVÉM STŘEDISKU BELLASIS. PŘED ODLETEM JE JEŠTĚ KRÁTCE PŘIJAL PREZIDENT EDVARD BENEŠ.

ANO, JÁ VÍM. CHYSTÁTE SE KE SLAVNÉMU ČINU...

JEN SPLNÍME ÚKOL, PANE PREZIDENTE...

SPRÁVNĚ, ROTMISTŘE, NI ZISK, NI SLÁVU. BYLI JSTE V SOKOLE?

JÁ JSEM OREL, PANE PREZIDENTE.

DOBŘE, KOLIK VÁM JE LET, MLÁDENCI?

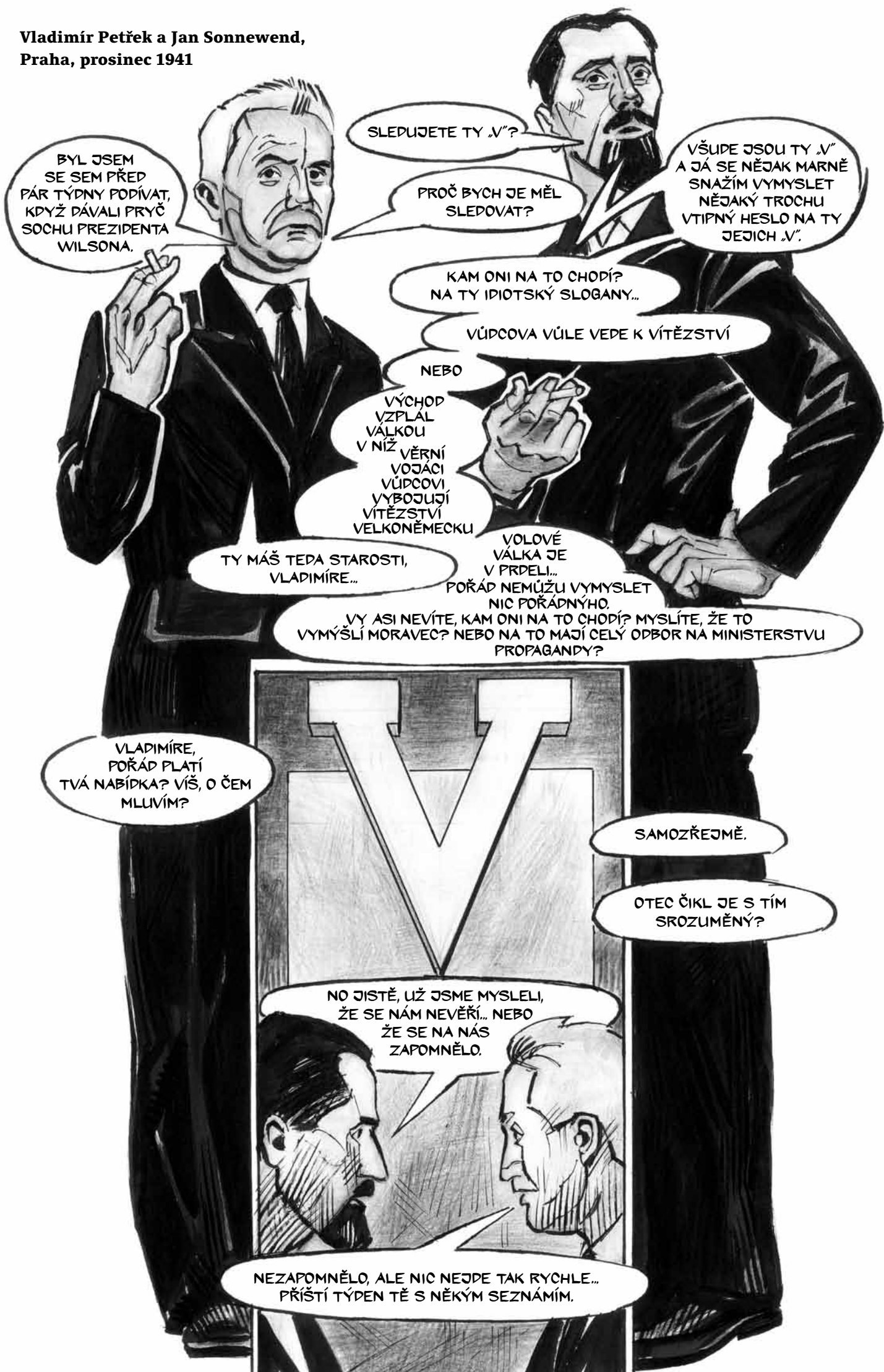
DVACET OSM.

DVACET DEVĚT.

V NEJLEPŠÍCH LETECH A DOBŘE PŘIPRAVENI.

MLÁDENCI, JE NA VÁS, UKÁZAT SVĚTU, ŽE ŽÁDNÉ ZLO NEPROJDE BEZ ODPLATY.

BYL JSEM
SE SEM PŘED
PÁR TÝDNY PODÍVAT,
KDYŽ DÁVALI PRYČ
SOCHU PREZIDENTA
WILSONA.

SLEDUJETE TY „V“?

PROČ BYCH JE MĚL
SLEDOVAT?

VŠUDE JSOU TY „V“
A JÁ SE NĚJAK MARNĚ
SNAŽÍM VYMYSLET
NĚJAKÝ TROCHU
VTIPNÝ HESLO NA TY
JEJICH „V“.

KAM ONI NA TO CHODÍ?
NA TY IDIOTSKÝ SLOGANY...

VŮDCOVA VŮLE VEDE K VÍTĚZSTVÍ

NEBO

VÝCHOD
VZPLAL
VÁLKOU
V NÍŽ VĚRNÍ
VOJÁCI
VŮDCOVÍ
VYBOJUJÍ
VÍTĚZSTVÍ
VELKONĚMECKU

TY MÁŠ TEDA STAROSTI,
VLADIMÍRE...

VOLOVÉ
VÁLKA JE
V PRDELI...
POŘÁD NEMŮŽU VYMYSLET
NIC POŘÁDNÝHO.

VY ASI NEVÍTE, KAM ONI NA TO CHODÍ? MYSLÍTE, ŽE TO
VYMÝŠLÍ MORAVEC? NEBO NA TO MAJÍ CELÝ ODBOR NA MINISTERSTVU
PROPAGANDY?

VLADIMÍRE,
POŘÁD PLATÍ
TVÁ NABÍDKA? VÍŠ, O ČEM
MLUVÍM?

SAMOZŘEJMĚ.

OTEC ČIKL JE S TÍM
SROZUMĚNÝ?

NO JISTĚ, UŽ JSME MYSLELI,
ŽE SE NÁM NEVĚŘÍ... NEBO
ŽE SE NA NÁS
ZAPOMNĚLO.

NEZAPOMNĚLO, ALE NIC NEJDE TAK RYCHLE...
PŘÍŠTÍ TÝDEN TĚ S NĚKÝM SEZNÁMÍM.

Dne 28. prosince 1941 sepsali Jozef Gabčík a Jan Kubiš své poslední vůle. Následující noc vzlétl z letiště Tangmere bombardér Halifax Mk II a zamířil nad okupované území Československa. Na palubě nesl celkem sedm výsadkářů: dvojčlennou skupinu Anthropoid a také příslušníky misí Silver A a Silver B. Gabčík a Kubiš měli falešné doklady na jména zámečníka Zdeňka Vyskočila a dělníka Oty Strnada. Dále byli vybaveni dvěma 9 mm kolty, čtyřmi granáty, samopalem STEN, vrhačem bomb a množstvím munice včetně plastické trhaviny. Ve 2.24 seskočili Gabčík a Kubiš na území protektorátu (výsadky Silver A pak ve 2.37 a Silver B ve 2.56). S pomocí řady vlastenců, často členů Sokola, se podařilo skupině Anthropoid získat zázemí v Praze a vyzvednout v Nehvizdech výzbroj, kterou po seskoku ukryli v zahradní boudě. V Praze se stala hlavním centrem skupiny Biskupcova ulice na Žižkově. V čísle 4 bydlel učitel a náčelník Sokola Jan Zelenka-Hajský, který parašutistům pomáhal nejen s možnostmi úkrytu, ale i s plánováním akce. Jako zpravodajskou místnost a velitelské stanoviště pak parašutisté využívali byt v Biskupcově číslo 7, který patřil rodině Marie Moravcové. Marie Moravcová byla členkou Dobrovolných sester Československého červeného kříže. Roku 1938 pomáhala obyvatelstvu vystěhovanému z československého pohraničí. Později se zapojila do odboje: společně s Janem Zelenkou-Hajským vytvořili zázemí několika bytů, kde se mohli odbojáři schovávat.

Hrdličky, jdeme, máme ještě práci

K ÚZKÉMU OKRUHU SPOLUPRACOVNÍKŮ SKUPINY ANTHROPOID PATŘILA I RODINA PETRA FAFKA. JEHO DCERY, DVACETILETÁ LIBOSLAVA A DVAADVACETILETÁ RELA, DĚLALY PARAŠUTISTŮM DOPROVOD PŘI POCHŮZKÁCH PRAHOU, ABY DVA OSAMĚLÍ MLADÍ MUŽI NEBYLI PŘILÍŠ NÁPADNÍ.

SNAD UŽ TAM NEBUDE DLOUHO.

JAK TO MŮŽE JEŠTĚ DLOUHO TRVAT?

CO MYSLÍŠ? JAKO VÁLKA?

JO...

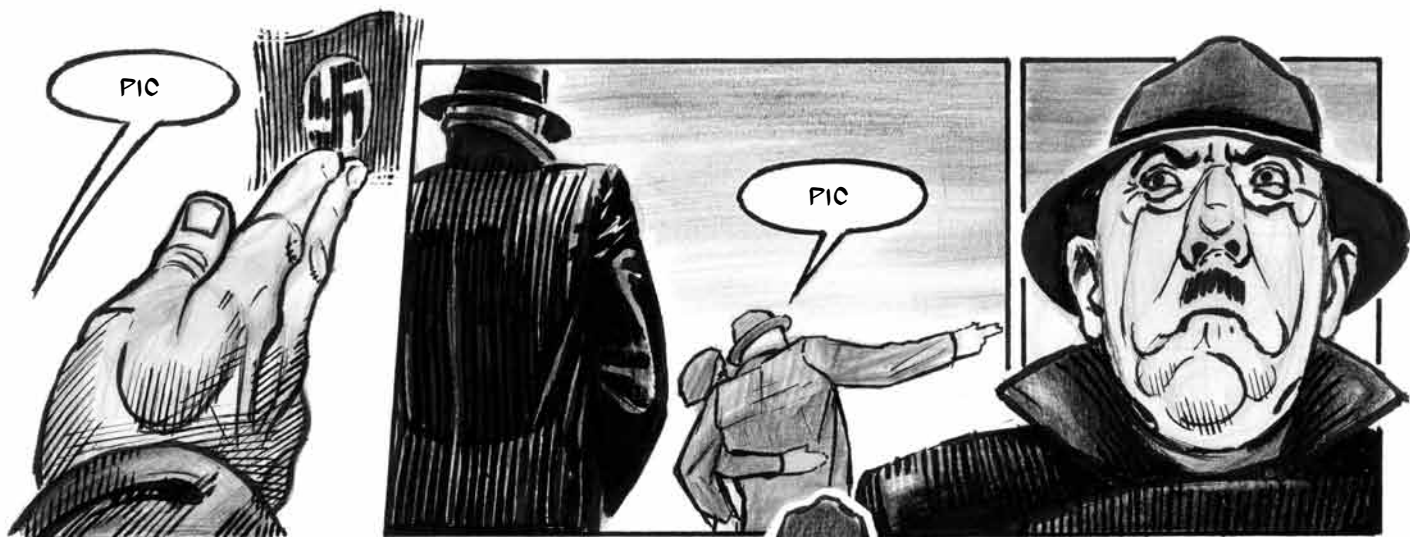

ALE VY TO TROCHU URYCHLÍTE... PROTO JSTE TADY, NE?

NO JASNĚ...

V této době zprostředkoval předseda rady starších české pravoslavné církve Jan Sonnewend setkání bývalého legionáře a účetního Československého červeného kříže Petra Fafka s Vladimírem Petřkem. Kaplan Petřek tehdy netušil, že se v Praze ukrývají výsadkáři z Anglie, ale již dříve nabídl prostory pro úkryt zbraní v kryptě kostela na Resslově ulici. Byl přesvědčen, že

***válka, když je vedena na obranu vlasti a národa,
tak se Bohu neprotiví.***

Představa, že by byl domácí odboj natolik vyzbrojen, že by to vyžadovalo obrovský muniční sklad, ale byla značně přehnaná. Ovšem Petra Fafka okamžitě napadlo, že takto utajené prostory by se mohly v krajním případě hodit jako úkryt výsadkářů. Chtěl zjistit, zda může s pomocí Vladimíra Petřka počítat i v takovém krajně nebezpečném případě. Vladimír Petřek souhlasil.

„V“

ZNAKY „V“ PO CELÉM PROTEKTORÁTU BYLY PROTIREAKCÍ NA PROPAGANDU BBC, KTERÁ OD POČÁTKU ROKU 1941 VYZÝVALA OBYVATELE OKUPOVANÉ BELGIE, ABY SYMBOLEM „V“ (VICTORY) DÁVALI NAJEVO VÍRU VE VÍTĚZSTVÍ PROTINACISTICKÉ KOALICE. PROPAGANDISTICKÁ AKCE VIKTORIA BYLA Z POPUDU JOSEPHA GOEBBELSE VYHLÁŠENA 17. ČERVENCE 1941 A DOPORUČOVALO SE DOPROVÁZET JI VÁLEČNÝM HESLEM „DEUTSCHLAND SIEGT AN ALLEN FRONTEN FÜR EUROPA“.

V LÉTĚ 1941 BYL PROTEKTORÁT NAJEDNOU ZAPLNĚN VELKÝMI SYMBOLY. PÍSMENO „V“ DOSTALY

NA PŘEDNÍ ČÁST VŠECHNY LOKOMOTIVY, TRAMVAJE NA OKNA, SYMBOLEM „V“ ZAČÍNALY I FILMOVÉ TÝDENÍKY, „V“ BYLO UMÍSTĚOVÁNO V PARCÍCH MEZI KVĚTINOVÝMI ZÁHONY. AKCE SE ALE NESETKALA S VELKÝM POCHOPENÍM PROTEKTORÁTNÍ VEŘEJNOSTI. STÁLE ČASTĚJI BYLY STRHÁVÁNY PLAKÁTY S „V“ NEBO BYLO „V“ DOPLŇOVÁNO PROTI-NĚMECKÝMI NÁPISY. NA POČÁTKU ROKU 1942 SE VŠUDYPŘÍTOMNÉ SYMBOLY ZAČALY ZAJÍDAT NEJEN VLADIMÍRU PETŘKOVÍ, ALE I PROTEKTORÁTNÍ MOCI. KONEČNOU TEČKU ZA AKCÍ UČINIL VÝNOS ZEMSKÉHO ÚŘADU Z 20. LEDNA 1942 O ODSTRANĚNÍ VŠECH ZNAKŮ „V“.

Plánujeme, Schatzi

Ve stejný den, kdy byl zveřejněn výnos o odstranění znaků „V“, předsedal Heydrich přísně tajné konferenci v zámečku na břehu jezera Wannsee poblíž Berlína. Jediným bodem jednání byla koordinace tzv. konečného řešení židovské otázky.

*Politika vystěhovalectví selhává,
kdo by chtěl dnes Židy ještě přijímat.*

*Až ovládneme Rusko,
přibude nám dalších 5 milionů Židů...*

*A to je problém,
naše ghetta praskají ve švech.*

*Teď jde o očištění celého evropského
kontinentu od Židů. Navrhuji tělesně schopné Židy
rozdělit podle pohlaví a odvézt na východ, kde budou
pracovat hlavně při stavbě silnic.*

*To je nereálné, většina jich nezvedne
nic těžšího než tužku.*

*Správně. Budou pracovat na stavbě silnic,
přitom jich bezpochyby velká část zmizí
přirozeným úbytkem.*

TELEFON, HERR
OBERGRUPPENFÜHRER.

HALLO, SCHATZI?

REINHARDE,
KDE JSI TAK
DLOUHO?

NA KONFERENCI,
PŘECE JSEM TI
TO ŘÍKAL...

AHA...
A CO TAM
DĚLÁTE?

PLÁNUJEME,
SCHATZI.

A CO
PLÁNUJETE,
REINHARDE?

TO TI
NEMŮŽU
ŘÍCT...

AHA... NO TAK
PLÁNUJTE... ALE NE
ABYS CELOU NOC
PROKLÁBOSIL
S KAMARÁDY.

ALE SCHATZI,
PŘECE VÍŠ,
ŽE ŽÁDNÉ
KAMARÁDY
NEMÁM.

Pobožný střelec

OD POČÁTKU ROKU 1942 SE GABČÍK A KUBIŠ V PRAZE ZABÝVALI MOŽNOSTMI PROVEDENÍ SVÉ MISE. CHYBĚLY INFORMACE O POHYBU HEYDRICHA, KTERÝ ČASTO CESTOVAL MIMO ÚZEMÍ PROTEKTORÁTU. PROVÉST AKCI NA PRAŽSKÉM HRADĚ, KDE HEYDRICH POBYVAL, BY BYL ÚKOL ZŘEJMĚ NEMOŽNÝ A ZCELA JISTĚ SEBEVRAŽEDNÝ. PŘITOM HEYDRICH A GESTAPO POKRAČOVALI V POTLAČOVÁNÍ

DOMÁCIHO ODBOJE. V ÚNORU SE PODÁŘILO ODHALIT AGENTA A-54, TEDY PAULA THÜMMELA, KTERÝ BYL NEJDŮLEŽITĚJŠÍM ZDROJEM INFORMACÍ PRO ZPRAVODAJSKOU SLUŽBU ČESKOSLOVENSKÉ VLÁDY V LONDÝNĚ. NA KONCI ÚNORA PŘISLÍBIL THÜMMEL GESTAPU POMOC PŘI DOPADENÍ NEJAKTIVNĚJŠÍHO Z ČESKÝCH ODBOJÁŘŮ, NOČNÍ MŮRY GESTAPA, ŠTÁBNÍHO KAPITÁNA VÁCLAVA MORÁVKA – POSLEDNÍHO Z TROJICE HRDINŮ LEGENDÁRNÍ SKUPINY TŘÍ KRÁLŮ.

NETUŠIL, ŽE SCHŮZKA BYLA PROZRAČENA
A GESTAPO NA NĚJ NASTRAŽILO PAST.

VŠIML SI VŠAK, ŽE GESTAPO V PARKU
ZATKLO JEHO SPOJKU.

TEHDY MĚL MORÁVEK MOŽNOST
UNIKNOUT.

VĚŘÍM JEN V BOHA
A SVÉ PISTOLE.

DOSTANU
HO Z TOHO.

VYPÁLIL NA PRONÁSLEDOVATELE
PADESÁT RAN.

PROTI
OBROVSKÉ
PŘESILE ALE
NEMĚL ŠANCI.

U SEBE MĚL VÁCLAV MORÁVEK FOTOGRAFII VÝŠADKÁŘE SKUPINY SILVER A JOSEFA VALČÍKA, PRO KTERÉHO MĚL OBSTARAT FALŠNÉ DOKLADY.

SCHEISSE!!!

WER IST DENN DAS?

GESTAPU SE VŠAK PODAŘILO VALČÍKOVU FOTOGRAFII SESKLÁDAT, A TAK SE DOSTALO NA STOPU MUŽE, KTERÝ ŽIL V PARDUBICÍCH POD FALŠNÝM JMÉNEM MIROSLAV ŠOLC A PRACOVAL JAKO ČÍŠNÍK V HOTELU VESELKA.

Jakýpak scheisse,
člověče

DVA DNY PO SMRTI MORÁVKA, TEDY 23. BŘEZNA, VYRAZIL GESTAPO DO HOTELU VESELKA V PARDUBICÍCH.

NA POSLEDNÍ CHVÍLI BYL VALČÍK VAROVÁN
HOTELIÉREM ARNOŠTEM KOŠTÁLEM.

TO JE VÁŠ HOTEL?
ARNOŠT KOŠTÁL?

ZNÁTE TOHOTO
MUŽE?

ANO...
PROČ
JAKO?

NO, ZNÁM.
NESCHOPNEJ
ZMETEK.

KDE JE?

ODPOVĚZTE!

NO TO NEVÍM, VYRAZIL
JSEM HO.

COŽE?

NO NA FLEKU
A BEZ VÝPLATY, TEN
TADY NADĚLAL VÍC ŠKO-
DY NEŽ UŽITKU, TVRDIL
MI, ŽE JE VYUČENĚJ...
TO URČITĚ,
PACHOLEK...

KAM MOHL
JÍT?

CO JÁ VÍM.

SCHUISSE!

JAKÝPAK
SCHUISSE,
ČLOVĚČE, VŽDYŤ
JSTE MI ROZBIL
TALÍŘE.

ZAS TAK DOBŘE
VÁS NA TOM GESTAPU
NEPLATÍ.

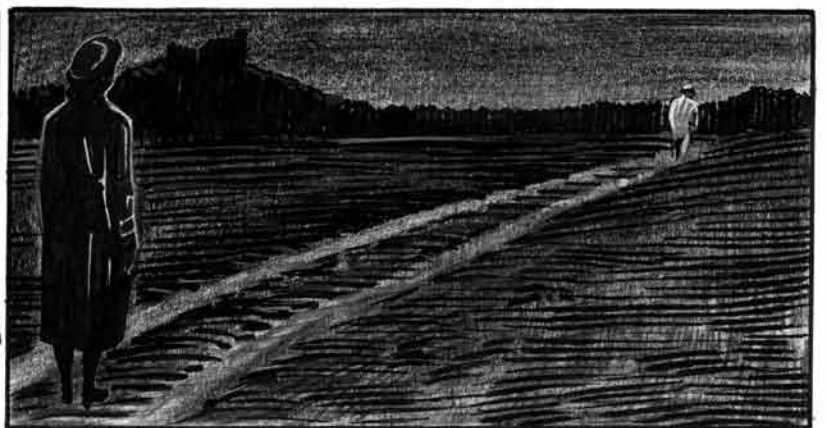
NAJA,
TAK VAM JE
ZAPLATÍM.

HOUBY ZAPLATÍTE,
CHLAPE. TOHLE JE
MÍŠEŇ. NA TO BYSTE
NEMĚL.

JOSEF VALČÍK, KTERÝ BYL HLEDANÝ GESTAPEM V CELÉM PROTEKTORÁTU, SE NAKONEC UKRÝVAL NA RODNÉM VALAŠSKU. V NEJTĚŽŠÍCH CHVÍLÍCH HO PODPOROVAL KAPLAN FRANTIŠEK BORÁK PŮSOBÍCÍ VE VALAŠSKÝCH KLOBOUKÁCH. O VELIKONOCÍCH ODJEL ZE SMOLINY U VALAŠSKÝCH KLOBOUK DO PRAHY, KDE SE ZA POMOCI MARIE MORAVCOVÉ A JANA ZELENKY-HAJSKÉHO NAPOJIL NA ČLENY SKUPINY ANTHROPOID A ZAČAL S NIMI SPOLUPRACOVAT.

Velikonoce 1942

Velikonoční neděle připadla v roce 1942 na 5. dubna. Pro Vladimíra Petřka a celou pravoslavnou církev to byly nejsvátečnější dny v roce. Po celý Velký týden jsou slouženy bohoslužby vyjadřující průběh Kristova utrpení, ukřižování a pohřbení.

Večer před paschální nedělí se členové pravoslavné církve shromáždili k oslavě vzkříšení Páně, což znamená trojnásobný slavnostní církevní průvod kolem chrámu. Po průvodu na oslavu vzkříšení Páně následovala paschální jitřní. Chrám v Resslově ulici byl vyzdoben květinami a osvětlen. Biskup Gorazd, děkan Čikl i kaplan Petřek byli oblečeni v nejsvětější a nejkrásnější roucha. Uprostřed chrámu leží ikona, která v této době působí až prorockou symbolikou: znázorňuje Krista, jenž rozbíjí brány pekel a osvobozuje spravedlivé.

*Vzkříšení tvoje, Kriste, Spasiteli,
andělé opěvují na nebesích;
dej, abychom i my na zemi
čistým srdcem tebe oslavovali.*

*Vstal z mrtvých Kristus,
smrtí smrt překonal
a jsoucím ve hrobech
život daroval.*

Nejvhodnější místo pro útok

Na počátku dubna 1942 si první dáma protektorátu Lina Heydrichová jela s manželem obhlédnout zámek v Panenských Břežanech a okamžitě se rozhodla užívat ho jako letní sídlo. Přestěhováním do Panenských Břežan tak manželé Heydrichovi udali nový směr úvahám Gabčíka, Kubiše a Valčíka.

Sledovali nové Heydrichovo bydliště i jeho každodenní cesty do Prahy.

Jako nejvhodnější místo pro útok nakonec zvolili ostrou pravotočivou zatáčku mezi Kirchmayerovou ulicí a ulicí V Holešovičkách pod Vychovatelnou v Kobylisích, kudy Heydrichovo auto každý den mířilo na Pražský hrad a kde musel řidič pokaždé výrazně zpomalit.

Ve chvíli, kdy vrcholily plány výsadkářů na útok proti Heydrichovi, jeden ze členů domácího odboje, učitel a sokol Ladislav Vaněk, oslovil Zelenku-Hajského s tím, že vytušil, jaký cíl má operace Anthropoid. Vaněk pak přiměl dalšího ze členů domácího odboje, diplomata Arnošta Heidricha, který vedl skupinu Parsifal, aby společně sepsali protestní depeši, kterou pak odvysílal kapitán Alfréd Bartoš, velitel výsadku Silver A. Vaněk v ní žádal velení Československé armády v Londýně, aby plánovanou akci odvolalo. Tuto žádost odůvodnil obavou z následných represí, které by následovaly po zabití Heydricha. Na Vaňkovu žádost z Londýna nepřišla odpověď.

MŮŽE TO BÝT ÚKRYT JEN IMPROVIZOVANÝ, DOČASNÝ. NENÍ TU VODA ANI TOALETY.

TO MUSÍ STAČIT...

MOC VESELE TO TADY NEVYPADÁ...

TI MUŽI... AŽ PŘIJDOU, JAK JE POZNÁM?

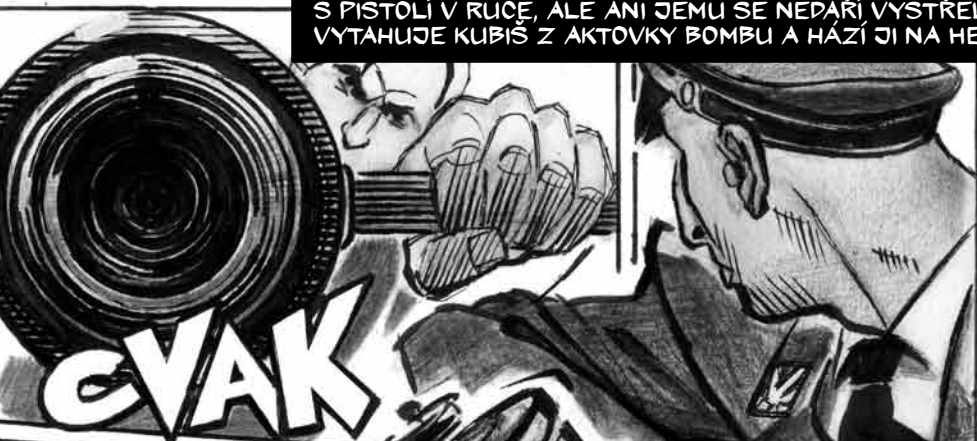
ODZNAK S ČESKÝM LVEM - BUDOU HO MÍT POD KLOPU.

27. KVĚTNA
PO OSMÉ HODINĚ
RANNÍ PŘIJELI GABČÍK
S KUBIŠEM NA KOLECH DO
ZATÁČKY V KIRCHMAYEROVĚ
ULICI. GABČÍK SI VEZL SAMOPAL
STEN GUN, KUBIŠ DVĚ BOMBY
Z PLASTICKÉ TRHAVINY.
V 10.35 PŘIJÍZDÍ ČERNÝ
MERCEDES A ZPOMALUJE
V OSTRÉ ZATÁČCE.

V ROZHODUJÍCÍM MOMENTU SELŽE GABČÍKŮV SAMOPAL. HEYDRICH SE VZPŘÍMÍ
S PISTOLÍ V RUČE, ALE ANI JEMU SE NEDAŘÍ VYSTŘELIT. V TOM OKAMŽIKU
VYTAHUJE KUBIŠ Z AKTOVKY BOMBU A HÁZÍ JI NA HEYDRICHŮV MERCEDES.

MĚL OZBROJENÝ DOPROVOD?

EÉÉÉH.

JAK TO?
KDO JE
ZODPOVĚDNÝ?

POPRAVIT!

KOHO?

DESET TISÍC POPRAVIT

OKAMŽITĚ.

EÉÉÉ.

JEŠTĚ DNES
DESET TISÍC
ČECHŮ.

VYPSAT
ODMĚNU!

?!??

NAJÍT.

PŘIVÉZT KE MNĚ.
POPRAVÍM JE
OSOBNĚ.

Týž den v 17 hodin začal zveřejňovat rozhlas vyhlášku o atentátu. Byla opakována stále dokola v půlhodinových intervalech. Znovu a znovu poslouchaly tisíce lidí tato slova:

***Na dopadení pachatelů se vypisuje
odměna 10 milionů korun.
Kdo pachatelům poskytuje přístřeší, anebo pomoc,
anebo má vědomost o těchto osobách
nebo o jejich pobytu, a neoznámí to,
bude zastřelen s celou svou rodinou.***

Vyhláška zakazovala všem obyvatelům Prahy vycházet z domu po 21. hodině, uzavřeny byly všechny restaurace a zábavní podniky. Každý, kdo by se po deváté večer objevil na ulici, mohl být, pokud nezastavil na první výzvu, zastřelen. V noci po útoku na Heydricha začala první razie, do níž se zapojilo 4500 příslušníků SS a policie a 2500 vojáků wehrmachtu. Praha byla neprodyšně uzavřena, prohledáno bylo kolem 36 000 domů.

Druhý den po útoku na Heydricha byly ve výkladu obchodního domu Baťa na Václavském náměstí vystaveny předměty nalezené po akci výsadkářů: dámské jízdní kolo, kožená aktovka, světle béžový baloňák a čepice. Nad tím vším číslice – 10 000 000, nepředstavitelná odměna pro toho, kdo by věděl, komu některý z předmětů ve výkladu patří, a pomohl dopadnout ty, kteří zaútočili na nejmocnějšího muže v zemi.

Okupační moc spustila nejrozsáhlejší vyšetřovací akci v dějinách země. Na pomoc přijeli vyšetřovatelé z Drážďan, Lipska, Berlína, Hannoveru, Mnichova, Norimberka. Byla ustanovena zvláštní vyšetřovací komise v čele s Heinzem Pannwitzem, která měla kolem 1200 zaměstnanců. Pro takovou mašinerii nebyl žádný postup příliš náročný. Podle svědectví vyšetřovatelé například věděli, že jeden z útočníků měl po provedení akce zraněné oko (šlo o Jana Kubiše). Ve zběsilém honu na atentátníky pak neváhali oslovit lékaře na celém území protektorátu. Všech 7000 lékařů muselo písemně potvrdit, že neošetřili muže s poraněním na obličeji a oku.

Toto prohlášení podepsala i oční lékařka MUDr. Milada Frantová, která Kubiše ošetřila. Byla odhalena a 24. října 1942 v 8.30 popravena v Mauthausenu jako první z celé řady českých žen střílených do týla v dvouminutových intervalech.

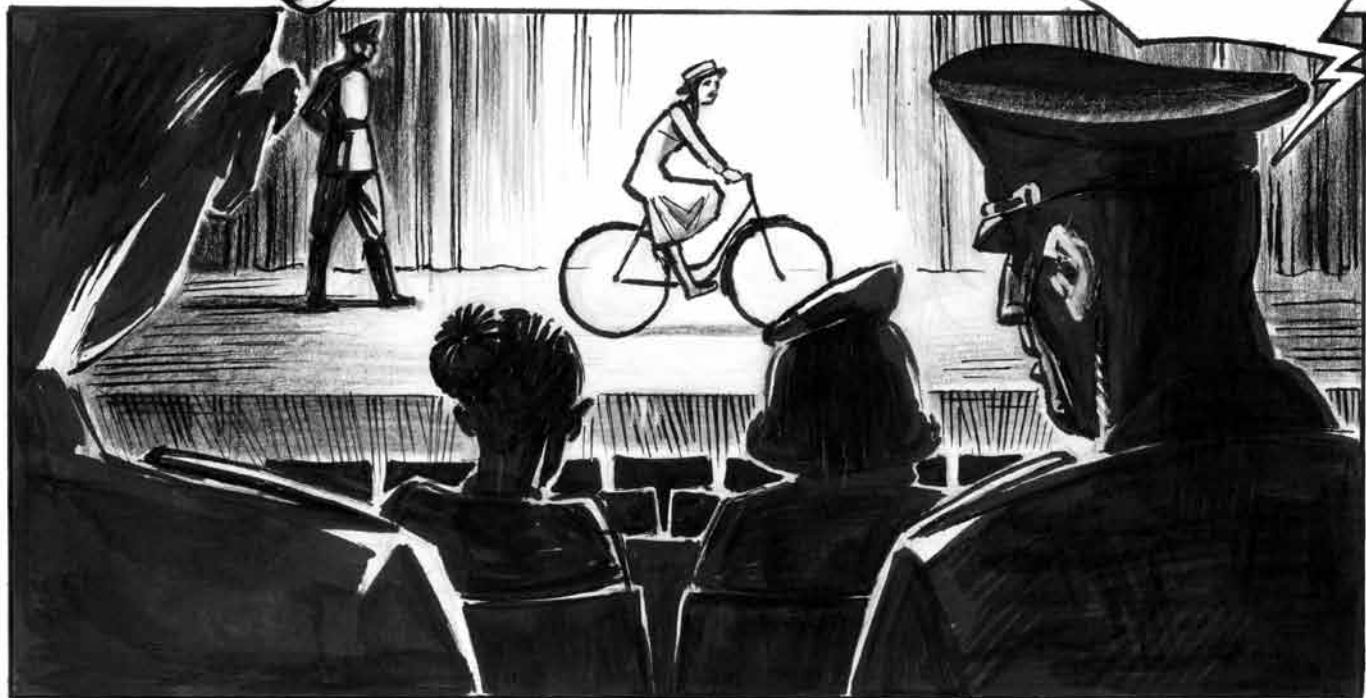
DALŠÍ BIZARNĚ DŮKLADNOU AKCÍ VYŠETŘOVACÍ KOMISE BYLO HLEDÁNÍ DÍVKY, JEŽ ODVEZLA JÍZDNÍ KOLO, KTERÉ NA ÚTĚKU Z MÍSTA ATENTÁTU ZANECHAL ZRANĚNÝ JAN KUBIŠ. DVĚ ŽENY SI KOLA VŠIMLY A PO DESETI MINUTÁCH VIDĚLY DĚVČE, KTERÉ KOLO ODVEZLO. PO JEJICH SVĚDČTVÍ VYŠETŘOVACÍ KOMISE VYMĚŘILA OKRUH VE VZDÁLENOSTI ASI OSMIMINUTOVÉ

CESTY VŠEMI SMĚRY. CELÝ PROSTOR UZAVŘELY JEDNOTKY SS A VŠECHNA DĚVČATA, KTERÁ V MÍSTĚ BYDLELA A VYPADALA JAKO ČTRNÁCTILETÁ, BYLA ZATČENA. DÍVKY, JEDNA PO DRUHÉ MUSELY VZÍT KOLO A PROJÍT SALEM, KDE JE SLEDOVALY SVĚDKYNĚ. PO PRVNÍM PŘEDVEDENÍ VYLOUČILY Z VÝBĚRU VŠECHNY S VÝJIMKOU DVANÁCTI. TY PAK MUSELY PROCHÁZKU S KOLEM JEŠTĚ NĚKOLIKRÁT OPAKOVAT. V DALŠÍM VÝBĚRU ZŮSTALO PĚT A JEJICH RODINY PAK BYLY DŮKLADNĚ SLEDOVÁNY. ČTRNÁCTILETÁ JINDŘIŠKA NOVÁKOVÁ, KTERÁ KOLO PO KUBIŠOVI ODVEZLA, VŠAK ODHALENA NEBYLA.

WEITER!

DIE NÄCHSTE

JINDŘIŠKA BYLA NEJMLADŠÍ DCEROU VÁCLAVA A MARIE NOVÁKOVÝCH, KTERÍ SE S CELOU RODINOU PROSTŘEDNICTVÍM KONTAKTU ZE SOKOLA S JANEM ZELENKOU-HAJSKÝM ZAPOJILI DO ODPORU. CHVÍLI PO ÚTOKU NA HEYDRICHA PŘIŠLA JINDŘIŠKA ZE ŠKOLY DOMŮ, V JEJICH KUCHYNI SEDĚL ZRANĚNÝ JAN KUBIŠ, KTERÉHO MAMINKA MARIE PRÁVĚ OŠETŘOVALA. POŽÁDALI JINDŘIŠKU O ZDÁNLIVĚ NEVINNÝ ÚKOL: VYZVEDNOUT JÍZDNÍ KOLO, KTERÉ NECHAL KUBIŠ STÁT U OBCHODU FIRMY BAŤA NA ROHU SLAVATOVY A PRIMÁTORSKÉ ULICE. RODINA NOVÁKOVÝCH BYLA ZATČENA GESTAPEM AŽ 9. ČERVENCE 1942, PŘEVEZENA DO TEREZÍNA A ODTUD DO MAUTHAUSENU. JINDŘIŠKA BYLA ZASTŘELENA 24. ŘÍJNA 1942 V 11 HODIN A 12 MINUT. BYLA NEJMLADŠÍ Z OBĚTÍ, KTERÉ NACISTÉ V MAUTHAUSENU ZAVRAŽDILI.

OTČE, OTČE...

CELÁ POLICEJNÍ AKCE S DESÍTKAMI ZADRŽENÝCH DĚVČÁTEK, KTERÁ SE MUSELA PŘEDVÁDĚT NA BICYKLU, BYLA PRO ČESKOU VEŘEJNOST ZOELA NEPOCHOPITELNÁ. PO MĚSTĚ SE ROZŠÍŘILA FÁMA, ŽE TAK PŘÍSLUŠNÍCI SS VYBÍRAJÍ ČESKÉ DÍVKY, ABY JE PAK UMÍSTILI DO NEVĚSTINCŮ.

COPAK SE DĚJE?

NĚCO HROZNÉHO, VY JSTE O TOM NESLYŠEL?

NEVÍM, CO MYSLÍTE.

BEROU NÁM DĚTI, CHTĚJÍ JE ODVÉZT NĚKAM NA VÝCHODNÍ FRONTU, DO BORDELŮ.

ALE NE, JAK JSTE NA TO PŘÍŠLA?

VŠECHNY HOLKY OD ČTRNÁCTI LET CHTĚJÍ ODVÉZT, DOPOLEDNE JE ZAČALI VYBÍRAT ESESÁCI. MUSELY SE JIM PŘEDVÁDĚT NA KOLECH.

A KDE JE VAŠE DCERA TEĎ?

NO DOMA.

TAK VIDÍTE. ZŮSTAŇTE KLIDNÁ. PODLE MĚ TO JE NĚJAKÁ FÁMA.

SVATÁ BOHORODICE, VŽDY PANNO, POŽEHNANÁ, PLNÁ RADOSTI, SLAVNÁ A VZNEŠENÁ, NEDOTČENÁ A NEPOSKVRNĚNÁ, CUDNÁ A ČISTÁ MARIE, BEZ POSKVRNY, VYVOLENÁ A BOHEM MILOVANÁ, MAJÍCÍ SVATOST NESROVNATELNOU A KTERÁŽ JSI HODNA VŠELIKÉ CHVÁLY, PŘÍMLUVKYNĚ PROTI HŘÍCHŮM CELÉHO SVĚTA, VYSLYŠ, VYSLYŠ, VYSLYŠ NÁS, SVATÁ MARIE. MODLI SE A PŘIMLOUVEJ SE ZA NÁS A NEODMÍTEJ POMOCI NÁM.

JÁ MÁM STRACH OTČE, JAK TOHLE VŠECHNO DOPADNE?

SMYSL ABSURDNÍ AKCE S MALÝMI CYKLISTKAMI ZŘEJMĚ MUSEL BYT ZÁHADOU I PRO VLADIMÍRA PETŘKA. JAN KUBÍŠ VYHLEDAL ÚKRYT V PRAVOSLAVNÉM KOSTELE TEPRVE V SOBOTU 30. KVĚTNA RÁNO. PRVNÍ ZE SEDMI PARAŠUTISTŮ KONTAKTOVALI PETŘKA 28. KVĚTNA VEČER, DO KONCE TÝDNE SE ALE KRYPTA KOSTELA POSTUPNĚ ZAPLNILA MLADÝMI MUŽI.

HOSPODI,
POMILUJ...

SMILUJ SE NAD NÁMI,
BOŽE,
PODLE VELIKÉHO
MILOSRDENSTVÍ SVÉHO,
PROSÍME TEBE,
VYSLYŠ NÁS A SMILUJ SE!

HOSPODI,
POMILUJ...

HOSPODI,
POMILUJ...

HOSPODI,
POMILUJ...

V NEDĚLI 31. KVĚTNA VEČER, KDYŽ DĚKAN ČIKL A KAPLAN PETŘEK SLOUŽILI MŠI, CHYBĚLI V KRYPTĚ KOSTELA ZE SEDMI PARAŠUTISTŮ, UKRÝVAJÍCÍCH SE V PRAZE, UŽ JEN DVA, ADOLF OPÁLKA, VELITEL SKUPINY OUT DISTANCE, A JOZEF GABČÍK, KTEŘÍ SE K OSTATNÍM PŘIPOJILI V PONDĚLÍ.

PÁNOVÉ, TOHLE JE NOVINKA...
K 10 MILIONŮM, KTERÉ VYPSALO
HNED PO ATENTÁTU SS, PŘIHAZUJE
VLÁDA PROTEKTORÁTU DALŠÍCH
10 MILIONŮ. ÚHRNEM JE Tedy
ODMĚNA 20 MILIONŮ.

NO NAZDAR, KOLIK TO VŮBEC
JE? VEJDE SE TO DO KUFRU?

KDYBYSTE TOHO
HEYDRICHA DOSTALI,
TŘEBA BY DALI
30 MILIONŮ.

HELE,
BACHA NA
HUBU...

KLID, KLUCI,
MÁTE NĚKDO
CIGÁRO?

JOSEF VALČÍK, JAN KUBIŠ, JOSEF BUBLÍK, JAN ŠVARC A JAN HRUBÝ

Nejen Prahou, ale celým protektorátem se šíří strach. Každý den jsou vylepovány vyhlášky s desítkami jmen popravených. Mezi nimi byl například spisovatel Vladislav Vančura. Od soboty 30. května platí výnos, že bude zastřelen každý, kdo se zdržuje na území protektorátu a není policejně přihlášen, zastřeleni mají být také všichni, kdo by u sebe kohokoli bez policejního přihlášení přechovávali. S ohledem na celkovou situaci v Praze a také vzhledem k množství parašutistů ukrytých v kostele nebylo možné jejich přítomnost utajit před kostelníky chrámu. Aby jim usnadnil nést tajemství, rozhodl se Vladimír Petřek zavázat Karla Loudu a Václava Ornesta přísnému mlčení přísahou na Bibli. Před oltářem chrámu při zapálených svíčkách oba kostelníci přísahali, že v kostele není žádný vchod do krypty. Petřek jim připomněl, jakou vážnost s sebou nese přísaha:

Přísahat znamená dovolávat se samotného Boha za svědka, že mluvíme pravdu, nebo že splníme, co slibujeme. Přísahat je přítom dovoleno jen z nejdůležitějšího důvodu, když to přikáže soudce nebo duchovní osoba.

VEČER 2. ČERVNA SE NA STAROMĚSTSKÉM NÁMĚSTÍ SEŠLO 65000 PRAŽANŮ NA OBROVSKÉ MANIFESTACI ČESKÉHO LIDU PRO ŘÍŠI. DAV NA PŘEPLNĚNÉM NÁMĚSTÍ PŘÍŠEL VYJÁDŘIT SVOU LOAJALITU S OKUPAČNÍ MOCÍ.

PO KONCERTU VLÁDNÍHO VOJSKA A SLAVNOSTNÍCH FANFÁRÁCH POSLUCHÁ CELÉ NÁMĚSTÍ PROJEVY PŘEDSEDY PROTEKTORÁTNÍ VLÁDY JAROSLAVA KREJČÍHO A EMANUELA MORAVCE, MINISTRA ŠKOLSTVÍ A LIDOVÉ OSVĚTY.

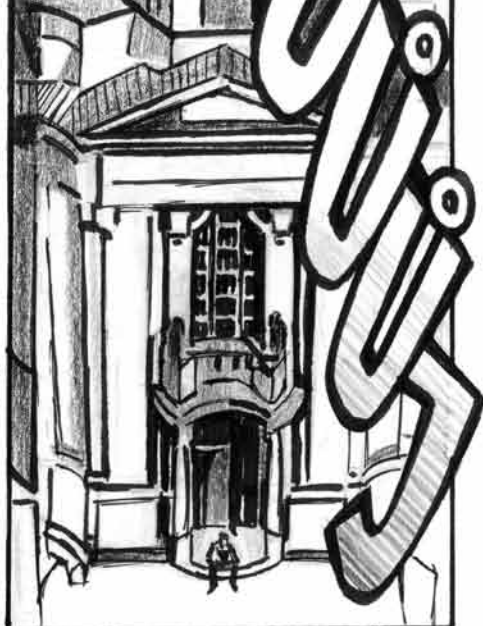
OBČANÉ!

MÁM ČEST ZAHÁJIT PRVNÍ VEŘEJNOU MANIFESTACI ČESKÉHO LIDU, KTERÁ MÁ VYJÁDŘIT ROZHOŘČENÍ NÁRODA NAD HANEBNÝM ČINEM PROTI NEJVĚTŠÍMU PŘEDSTAVITELI ŘÍŠE V ČECHÁCH A NA MORAVĚ...

ČIN BRITSKÝCH AGENTŮ, PANEM BENEŠEM ODCHOVANÝCH, NIC NEZMĚNIL NA TOM, KAM VÝVOJ SPĚJE. NEJLEPŠÍM SVĚDECTVÍM, ŽE V ČESKÉM NÁRODĚ JE KLID, JE PRÁVĚ TO, ŽE ZDE PŘEDE MNOU JSOU DESÍTKY TISÍCŮ, KTERÍ ODSUZUJÍ HANEBNÝ ČIN A BENEŠOVY REJDY S ROZHOŘČENÍM ODMÍTAJÍ...

DBEJTE ZÁKONŮ A CHRAŇTE NÁROD PŘED ZHOUBCI. SVORNĚ A JEDNOZNAČNĚ MANIFESTUJEME PRO ŘÍŠI A TÍM TAKÉ PRO BUDOUCNOST NAŠÍ MILOVANÉ VLASTI. NAŠE NÁRODNÍ HYMNA NECHŤ JE NAŠÍM SPOLEČNÝM DOZNÁNÍM...

CO TAK MŮŽU ŘÍKAT.
SNAŽÍM SE PŘILÍŠ
NEPOSUZOVAT.

CO?

ODSUZOVÁNÍ
A POSUZOVÁNÍ POCHÁZÍ
Z PÝCHY, TAK SE TOMU
SNAŽÍM BRÁNIT.

ALE SNADNÉ TO TEDY NENÍ.
JE TO SPÍŠ
ZATRACENĚ
TĚŽKÉ.

TAKŽE KDYŽ BYCH
MĚLA CHUŤ JE VŠECHNY
ZFACKOVAT...
TO JE HŘÍCH?

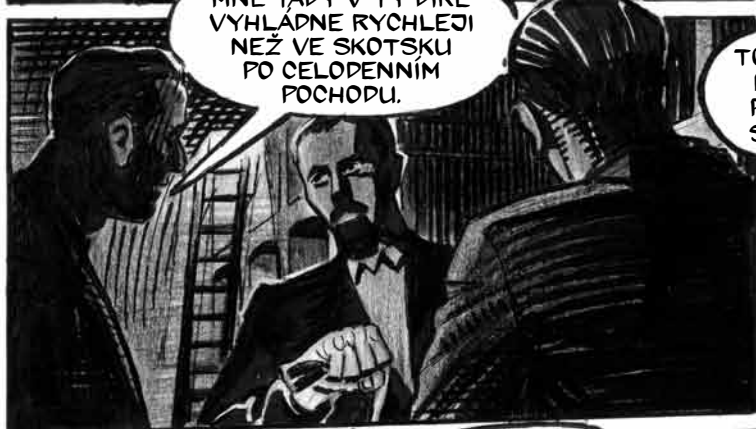
NO... NEMYSLÍM,
MOŽNÁ BYSTE JIM SPÍŠ
PROKÁZALA SLUŽBU.

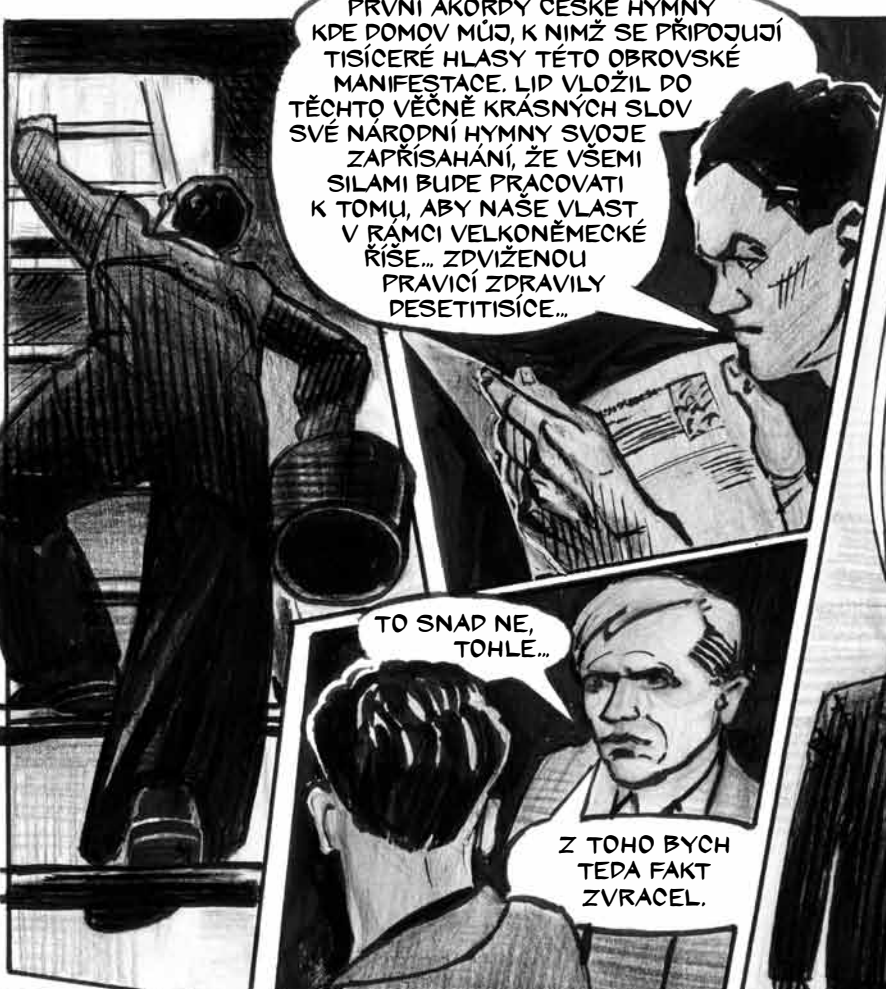

PŘINESLA JSEM
VAJÍČKA, CHLEBA... JE TAM
I SALÁM, NO, MOC TOHO NENÍ, ALE
NEJPOZDĚJI, POZÍTRÍ ZASE
NĚCO PŘINESEME.

MOC DĚKUJU...

TO MY
DĚKUJEME,
OTČE.

...K NEBI SE NESOU
PRVNÍ AKORDY ČESKÉ HYMNY
KDE DOMOV MŮJ, K NIMŽ SE PŘIPOJUJÍ
TISÍCE HLASY TĚTO OBROVSKÉ
MANIFESTACE. LID VLOŽIL DO
TĚCHTO VĚČNĚ KRÁSNÝCH SLOV
SVÉ NÁRODNÍ HYMNY SVOJE
ZAPŘÍSAHÁNÍ, ŽE VŠEMI
SILAMI BUDE PRÁCOVATI
K TOMU, ABY NAŠE VLAST
V RÁMCI VELKONĚMECKÉ
ŘÍŠE... ZDVIŽENOU
PRAVICÍ ZDRAVILY
DESETITISÍCE...

TAK MÁTE TO ČISTĚ...
PŘED VEČEREM
TO ZASE
VYNESU.

NO TO ASI BUDE
POTŘEBA DŘÍV, OTČE...
Z TĚCH NOVIN SE NÁM
FAKT DĚLÁ ZLE.

TO SNAD NE,
TOHLE...

Z TOHO BYCH
TEDA FAKT
ZVRACEL.

65000 LIDÍ
HAJLUJE NA STARO-
MĚSTSKÝM NÁMĚSTÍ. JAK
JE TOHLE MOŽNÝ? TO
JAKO PRO TYHLE SKETY
NASAZUJEM
KRKY?

A KAŽDÝ DEN TEĎ
VYCHÁZÍ V NOVINÁCH
TAKOVÝ SEZNAM.

NA DALŠÍ
STRANĚ MÁTE,
MLÁDENCI,
SEZNAM VČERA
POPRAVENÝCH
LIDÍ...

TIHLE
NA NÁMĚSTÍ
NEHAJLOVALI.

PROMIŇTE, OTČE.

KLUCI TO TAK NEMYSLELI, ALE TROCHU NÁM TO TADY LEZE NA MOZEK.

CHÁPU.

A O HEYDRICHOVI NIC?

TA SVINĚ TO SNAD PŘEŽIJE.

PLESK

TO JE V RUKOU BOŽÍCH. NETRAPTE SE TÍM, CO NEMŮŽETE SAMI OVLIVNIT. TÍM NIKOMU NEPROSPĚJETE.

TA SVINĚ MORAVEC... HELE, CO ŘEKL.

MIMOCHODEM, MLÁDENCJ, JESTLIPAK VÍTE, PROČ MÁ MINISTR MORAVEC HOLOU HLAVU?

NO TO NEVÍM? PROČ?

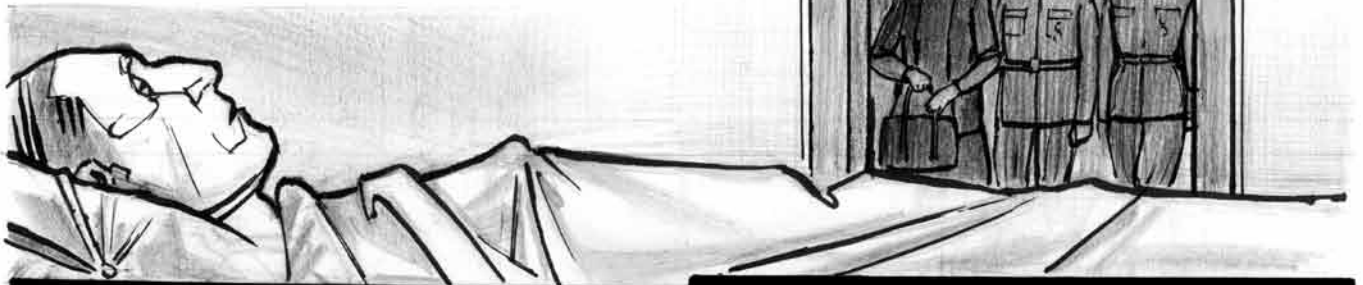
NO PŘECE ABY TO NĚMCE NEŠIMRALO, KDYŽ JIM POŘÁD LEZE DO ZADKU.

HA HA HA

HA HA HA

HA HA HA

Něco se ti zdálo, Schatzi

V NOCI ZE 3. NA 4. ČERVNA SE NÁHLE ZHORŠIL ZDRAVOTNÍ STAV REINHARDA HEYDRICHA, ZŘEJMĚ V DŮSLEDKU OTRAVY KRVE. V NOCI BYLA DO NEMOCNICE NA BULOVCE POVOLÁNA

LINA HEYDRICHOVÁ, KTERÁ SPOLU S K. H. FRANKEM A HEYDRICHOVÝM NÁSTUPCEM KURTEM DALUEGEM BYLA SVĚDKEM POSLEDNÍCH CHVIL NEJNEBEZPEČNĚJŠÍHO MUŽE TŘETÍ ŘÍŠE.

DNE 4. ČERVNA V 7.30 HEYDRICH ZEMŘEL.

V 10 HODIN HLÁSIL ZPRÁVU O JEHO SMRTI ČESKÝ ROZHLAS.

ZASTUPUJÍCÍ ŘÍŠSKÝ PROTEKTOR
V ČECHÁCH A NA MORAVĚ
A NÁČELNÍK BEZPEČNOSTNÍ POLICIE
A BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY,
SS-OBERGRUPPENFÜHRER
A GENERÁL POLICIE REINHARD HEYDRICH,
PODLEHL V RANNÍCH HODINÁCH...

TAK PŘECE...
SPLNILI JSME ROZKAZ!

Zástupy truchlících krajanů

V PÁTEK 5. ČERVNA PO PŮLNOCI
JSOU ZA ZVUKU BUBNŮ PŘEVÁŽENY
OSTATKY HEYDRICHA Z BULOVKY
NA PRAŽSKÝ HRAD. SMUTEČNÍ PRŮVOD
JE OSVĚTLEN STOVKAMI ZAPÁLENÝCH
POCHODNÍ. ZAČÍNÁ ZŘEJMĚ
NEJBIZARNĚJŠÍ
PODÍVANÁ
V DĚJINÁCH
PRAHY.

V neděli 7. června byl v protektorátu vyhlášen státní smutek. Od 8 do 17 hodin mohli přijít Pražané vzdát poctu Reinhardu Heydrichovi na nádvoří Pražského hradu.

Vlajka SS i říšská vlajka jsou na Pražském hradě spuštěné na půl žerdi. K Hradu směřuje nekonečný průvod truchlících Pražanů. Kolem rakve prošlo 70 000 lidí. Z celého protektorátu směřují do Prahy tuny květin.

Petřek: ***Nevím, jak tyhle zprávy předávat těm klukům dole.***

Čikl: ***Prostě tak, jak jsou, musí se s tím srovnat a museli s tím i počítat.***

Petřek: ***Spíš si mysleli, že se vrací bojovat do okupované země, a teď musí mít dojem, že se ocitli v nepřátelské zemi.***

Čikl: ***Nejsou v nepřátelské zemi... ale přece nemůžou čekat, že v protektorátních novinách budou oslavovat zabití Heydricha...***

Petřek: ***Jistě že ne, ale stejně to musí prožívat těžko... ty nekonečné zástupy truchlících krajanů. Stokrát si můžou říct, a co jsme čekali, ale prožívat to... a muset sedět v kryptě.***

Čikl: ***Myslím, že se můžeme za ně jen modlit... nic jiného nám nezbyvá.***

Petřek: ***Modlit se budeme, aby nám dal Bůh dost síly jim pomoci.***

*Viš co, Pepíku, sbal si věci
a táhni i s tím pitomým Hitlerem do prdele.
Nechci tady vidět ani tebe, ani tu zrůdu.*

*Hele, mámo,
co jsem přinesl.
Musel jsem se v krámě
skoro poprat,
měli poslední.*

Každodenní zprávy o popravených, propagandistické projevy ministra Moravce, děsivé divadlo při loučení Pražanů s mrtvým protektorem — to vše vyvolalo na celém území protektorátu nepředstavitelnou atmosféru strachu, ale i potřebu „spořádaných“ Čechů dát najevo svou touhu po klidu na práci a distanci od záškodníků, diverzantů a vrahů placených Londýnem. Absurdním dokladem strašné atmosféry v protektorátu je fakt, že během několika dní vyprodali knihkupci všechny fotografie Adolfa Hitlera.

V nejtěžších chvílích píše Josef Petřek dopis synovi do Prahy. O jeho roli v událostech, které vyvolaly v některých hrdost, a v mnohých pochopitelný strach, nemá tušení.

Milý Vládičku, nikdy jsem nemyslel, že tohle ti někdy řeknu nebo napíšu. Víš, s jakou nevolí jsem nesl, když jsi se rozhodl stát knězem. S tvým talentem a schopnostmi jsme celá rodina doufali v něco lepšího pro tebe. Kdybys býval zůstal v armádě, jak ti nabízeli, s tím, kolik znáš jazyků, byl by jsi zanedlouho v generálním štábu, myslel jsem si tehdy. Také jsi mohl být univerzitním profesorem, víš, že jsme o tom mluvili. A bylo mi líto, že jsi kdesi zahrabán jako kaplan. Ale dnes, když vidím, co za hrůzy se dějí kolem. Jsem opravdu rád, že jsi se rozhodl pro kněžskou dráhu. Jsi tak z rodiny asi jediný, který je opravdu v bezpečí. Jako voják nebo profesor by ses byl se svou povahou dávno do něčeho zapletl a my s maminkou bychom měli každou minutu strach o tvůj život. Tady u nás panuje všude úzkost snad horší než po Mnichovu. Tak v takovém ovzduší se teď u nás žije. Dobře že k tobě, do klidu kněžského stavu, to vše doléhá jen z dálky. Myslíme s maminkou na tebe a doufáme, že snad najdeš čas, abys tento měsíc přijel domů, abychom mohli společně oslavit tvoje narozeniny.

HELE, KLUCI, CO JE TO TADY ZA BINEC. JÁ UŽ TOHO MÁM POMALU DOŠT.

CO POŘÁD MÁŠ, ADO?

CO POŘÁD MÁM? VŠUDE SE VÁM VALÍ NĚJAKÝ HARAMPÁDÍ, POŘÁDNĚ SE ANI NEOHOLÍTE. JEŠTĚ SI STĚŽUJETE NA NUDU.

ZROVNA JEMU. ON TADY PO VÁS DVAKRÁT DENNĚ NOSÍ KÝBLE S HOVNAMA A VY MU VYKLÁDÁTE, ŽE POTŘEBUJETE CIGÁRA A ŽE SE NUDÍTE.

ALE DYŤ TO NEMYSLÍME NĚJAK ZLE. JÁ TO NIJAK NEMYSLĚL, JEN ŽE NÁM DOCHÁZEJ CIGÁRA.

VÍTE, JAK TO JE, NE? KAŽDEJ, KDO O NÁS JENOM VÍ, MÁ BÝT POPRAVENĚJ S CELOU RODINOU. ON MÁ NEJSPÍŠ TAKY NĚJAKOU RODINU. NASAZUJE KRKY BŮHVÍ KOLIKA LIDÍ A VY SI ŘÍKÁTE O CIGÁRA.

ALE DYŤ VÍME. PŘECE SE TOLIK NEDĚJE.

DĚJE SE TO, ŽE SE POMALU PŘESTÁVÁME CHO VAT JAKO VOJÁCI ČESKOSLOVENSKE ARMÁDY. VÁLÍME SE TADY JAKO POBUDOVĚ. TAKHLE TO NEPŮJDE. OD ZITŘKA BUDE

TLESK
BUDÍČEK,

ROZCVÍČKY,

NÁSTUPY,

TLESK
PENNÍ ROZKAZY.

ODEVZDÁVÁM TOBĚ, MILÝ KAMARÁDE HEYDRICHU, PO SOUKMENOVCI TOPTOVI JAKO TEPRVE DRUHÉMU NĚMCI V DĚJINÁCH NEJVYŠŠÍ VYZNAMENÁNÍ, KTERÉ VŮBEC MOHU UDĚLIT...

ALE TATÍNEK PŘECE ŽÁDNÉ KAMARÁDY NEMĚL!

PRO TVÉHO TATÍNKA PLÁČE TEĎ CELÁ ŘÍŠE...

Hitler zařve na řidiče:

Okamžitě mi přiveďte Franka.

Hitler: **Prahu vyklidíte a pak pověřím**

**Göringa náletem... nesmí zůstat nic, jen rovina
kolem řeky... ani kopce ne, nic!**

Hitler: **Popravíte sto tisíc
těch špinavých Slovanů.**

**Jak rychle to můžete stihnout,
do zítřka?**

Hitler: **Dobrá, popravte
zatím deset tisíc
Čechů.**

Hitler: **Tak mi přiveďte živé
ty vrahy, sám je popravím.
Slyšíte?**

**Vlastníma rukama
je zabiju, oběsím, rozdrtím...**

Frank: **Můj Vůdce,
vlast pro vítězství
na frontě potřebuje
dělníky.**

Frank: **Ale, můj Vůdce,
snad to nebude nutné...**

V pohřební řeči nad Heydrichovou rakví pronesl Himmler děsivý slib: „Naší svatou povinností je usmířit jeho smrt!“ Většině účastníků pohřbu bylo jasné, co znamená v jazyce Třetí říše „usmířit smrt“ — totiž co nejkrvavější pomstu. Po pohřbu přijal Adolf Hitler delegaci české protektorátní vlády. Uvítal ji slovy: „Tak to jsou ti vrahové z Prahy.“ Vyděšenému Háchovi pohrozil vystěhováním několika milionů Čechů z protektorátu a osídlením českého území Němci z Uher a Rumunska. Protektorátní prezident Hácha pak Hitlera pokorně prosil:

***Na vaší straně je jistě právo potrestat viníky,
ale najděte v sobě prosím milost pro nevinné.***

V DOBĚ, KDY PREZIDENT HÁCHA ŠKEMRAL U HITLERA O MILOST, BYLO JIŽ ROZHODNUTO O POMSTĚ. OD KONCE KVĚTNA MĚLO GESTAPO K DISPOZICI „STOPU“ SPOJUJÍCÍ ODBOJ S OBCÍ LIDICE NA KLADENSKU – DOPIS ŽENATÉHO DĚLNÍKA, KTERÝ SE POKOUŠEL ZAPŮSOBIT NA DÍVKU VÝMYSLY O SVÉ ÚČASTI V ODBOJI. I KDYŽ UŽ NĚKOLIK DNÍ PŘED HEYDRICHOVÝM POHŘBEM BYLO JASNÉ,

ŽE SPOJOVAT JAKKOLI LIDICE S ATENTÁTEM JE MYLNÉ, ROZHODLO SE GESTAPO ZÁMINKU VYUŽÍT. VEČER PO HEYDRICHOVĚ POHŘBU PŘEDAL PROSTŘEDNICTVÍM K. H. FRANKA HITLER ROZKAZ: ZASTŘELIT VŠECHNY DOSPĚLÉ MUŽE, ŽENY PŘEVÉZT DO KONCENTRAČNÍHO TÁBORA, DĚTI VHODNÉ K PONĚMČENÍ PŘEPAT RODINÁM V ŘÍŠI A LIDICE VYPÁLIT A SROVNAT SE ZEMÍ.

PO 22. HODINĚ BYLA OBEK OBKLÍČENA ODDÍLY POD VEDENÍM SS-STANDARTENFÜHRERŮ HORSTA BÖHMEHO A HANSE-ULRICHA GESCHKEHO.

JDEME!

RYCHLE!

DRUHÝ DEN
PO 7. HODINĚ RÁNO ZAČÁLY
POPRAVY LIDICKÝCH MUŽŮ.

PAL!

PRRRRAASKK

PRRRRAAASK

POPRAVČÍ ČETU TVOŘILI PŘÍSLUŠNÍCI SD Z HEYDRICHOVA ROKIŠTĚ HALLE AN DER SAALE.

TAK DOST,
TO STAČÍ.

KDYŽ TY PRASATA
BUDEME STŘÍLET
PO PĚTI KUSECH, TAK TO
NIKDY NESTIHNEME.

BERTE JICH
VÍC ZARÁZ.

SCHEISSE,

POTŘEBUJEME PAUZU...

DOBRA, PŘESTÁVKA. TROCHU SE NAPIJTE, HOŠI.

PROSIT!

ICH BIN MUDE, KOLIK JICH TAM JEŠTĚ JE?

JSME ASI TAK V PŮLCE. TO ZVLÁDNEM.

BYLO ZASTŘELENO 173 MUŽŮ,

NEJMLADŠÍMU NEBYLO
JEŠTĚ 15 LET,

NEJSTARŠÍMU
BYLO 84 LET.

BENG BENG

TRH

HAF, HAF,
DU BIST
ARSCHLOCH!

Z NUDY, POD VLIVEM ALKOHOLU A PRO POTĚŠENÍ ZAČALI NĚMCI STŘÍLET NEJEN LIDICKÉ MUŽE, ALE I ZVÍŘATA: NAŘÍKAJÍCÍ PSY, KOČKY A DOKONCE I HOLUBY.

KOLEM DESÁTÉ HODINY
POPOLEDNE DORAZIL DO
VYPÁLENÝCH LIDIC K. H. FRANK.

DOBŘÁ PRÁCE,
PÁNOVÉ.

DÍKY VÁM MOHU
POSLAT VŮDCI ZPRÁVU:
DNES JSME SPROVODILI
LIDICE ZE SVĚTA.

HEIL
HITLER!

ZATÍMCO ODDÍLY RAD (ŘÍŠSKÉ PRACOVNÍ SLUŽBY) ZAHRABÁVALY SHOŘELÉ SUTINY LIDICKÝCH DOMŮ A PŮKLADNĚ SROVNAVALY SE ZEMÍ JAKÉKOLI PAMÁTKY NA ZNIČENOU OBEČ, PROBÍRALA SE V PANENSKÝCH BŘEŽANECH LINA HEYDRICHOVÁ STOHEM KONDOLENCÍ.

V NÁSLEDUJÍCÍCH TÝDNECH BYLY V LIDICÍCH VYKÁCENY VŠECHNY STROMY, SUTÍ ZAVEZEN RYBNÍK, ABY NIC NEPŘÍPOMÍNALO BÝVALÉ OSÍDLENÍ. CELKEM PŘIŠLO O ŽIVOT 340 LIDICKÝCH OBYVATEL (192 MUŽŮ, 60 ŽEN A 88 PĚTÍ).

Krypta kostela sv. Cyrila a Metoděje

...BYLY ZJIŠTĚNY NEZVRATNÉ DŮKAZY, ŽE OBYVATELSTVO OBCE LIDICE U Kladna POSKYTOVALO PODPORU A POMOC OKRUHU PACHATELŮ...

CO TO JE ZA NESMYSL.

JAKÝ LIDICE? TAM NIKOHŮ NEZNÁME...

..BUDOVY OBCE BYLY SROVNÁNY SE ZEMÍ A JMÉNO OBCE VYMAZÁNO.

ONI POZABÍJELI CELOU VESNICI, TO PŘECE NENÍ MOŽNÝ.

JOZEFE, CO BUDEME DĚLAT?

CO CHCEŠ, ASI TAK DĚLAT? JA NEVIM, CO MÁM PROBOHA DĚLAT?

KLID, KLUCI, NO TAK.

HELE ÁDO, JAKEJPAK KLID? CO TO VŮBEC MELEŠ? CO TO JAKO JE, TEN KLID?

JÁ NEVÍM,
CO MÁM DĚLAT,
VLADIMÍRE.

TEĎ JE
TĚŽKÉ DĚLAT
COKOLI,
ÁDO.

POLE TO VŮBEC NEVYPADÁ DOBRĚ. KLUCI UŽ
NEMŮŽOU, TOHLE BYLA POSLEDNÍ KAPKA.
UŽ ZAČÍNÁJÍ MLUVIT NESMYSLY. PŘEJ SE ZABIJOU
V PARKU NA LAVIČCE NEBO SE PŮJDOU
UDAT. CO MÁM S NIMA DĚLAT?

TO JE TĚŽKÁ SITUACE,
NA NĚCO TAKOVÉHO VÁS
NEMOHLI PŘIPRAVIT.
ALE...

ALE CO?

NEJLEPŠÍ ZBRANÍ
PROTI ZOUFALSTVÍ
JE KÁZEŇ.

CO?

JAK ZAJISTÍTE
V ARMADĚ MORÁLKU?
JAK BOJUJETE PROTI
ŠPATNÉ NÁLADĚ?

NO, POCHODEM, ZPĚVEM.
ALE TOHLE JE SNAD NĚCO JINÝHO
NEŽ NĚJAKÁ BLBÁ NÁLADA
V KASÁRNÁCH.

JÁ VÍM, ALE JINÉ PROSTŘEDKY
ASI NEMÁTE. SNAŽTE SE UDRŽET KÁZEŇ
VOJENSKÝM ZPŮSOBEM. CVIČENÍM, CHLAPCI
NESMÍ MÍT ANI CHVÍLKU ČAS NA ŠPATNÉ
MYŠLENKY. MUSÍ BYT POŘAD ZAMĚŠT-
NÁNÍ. A TI, CO JSOU NA TOM NEJHŮŘ,
NESMÍ BYT ANI OKAMŽIK
O SAMOTĚ.

JÁ UŽ NEVÍM,
JESTLI MĚ VŮBEC POSLECHNOU.
TĚŽKO JE ZVLÁDNŮ NĚJAKOU
ROZCVÍČKOU.

VŠICHNI MUSÍ KE ZPOVĚDI.
KAŽDÝ DEN. KAŽDÝ DEN
VŠECHNY VYZPOVIDAM.

KDYŽ
NEBUDOU
CHTÍT?

KDO NEBUDE CHTÍT SVATOU
ZPOVĚĎ, MŮŽE SI SE MNOU ZAHRÁT
TŘEBA DÁMU. O CIGARETY. NEBUDU
NIKOMU DÁVAT CIGARETY, ALE KAŽDÝ MÁ
ŠANCI SI O NĚ SE MNOU ZAHRÁT.

NO
A ZAČNEME
S VÁMI.

ALE NE...
O MĚ NEJDE.

JDE
O KAŽDÉHO.

NE, VÁŽNĚ.

NEBUĎTE
ZATVRZELÝ, ZATVRZELOST
UVRHÁ ČLOVĚKA
DO VĚČNÉ ZÁHUBY.

Po vyvraždění a zničení celé obce Lidice usoudili Vladimír Petřek, Václav Číkl a Jan Sonnewend, že není nadále možné tajit před hlavním představeným pravoslavné církve vladykou Gorazdem, že v kryptě kostela ukrývají výsadkáře z Londýna. Když se o tom Gorazd dověděl, nabádal je k co nejrychlejšímu převezení parašutistů na jiné bezpečné místo. Na druhý den odjel na čtyřdenní cestu do Berlína, kde se měl zúčastnit intronizace ruského biskupa. I po jeho návratu však byli výsadkáři dosud v chrámu. Najít v takové rychlosti nový bezpečný úkryt byl totiž prakticky nesplnitelný úkol.

Nesplnitelný úkol

Český problém není pro Říši žádnou starostí

Poté co byla zveřejněna zpráva o likvidaci Lidic, šířila se protektorátem hrůza. Hlavním úkolem kolaborantské propagandy nyní bylo všeobecného strachu využít. Ministr lidové osvěty protektorátní vlády Emanuel Moravec vystoupit 12. června s projevem, který naživo slyšelo 50 000 lidí shromážděných na Zelném trhu v Brně; jeho řeč přenášel také rozhlas. Moravcovým cílem bylo vnutit lidem myšlenku, že skutečným nepřítelem není okupační moc, ale hrstka „vlastenců“, kteří se jí postavili na odpor.

Často prosím Tebe nahoře, který bdí nad osudy národů, aby mi pomohl, aby od nás odvrátil zlo, které klíčí z české lehkověrnosti a které zalévá slepota...

Tisíce projevů oddanosti Říši, sta a sta telegramů, jásoť v ulicích. Ale co je to všechno platné, když dosavad zločinci, kteří provedli atentát na pana zastupujícího říšského protektora, stále ještě se potulují na našem území. Člověk by se nejraději schoulil do kouta a zemřel dříve, než by ho osud potrestal pohledem na zkázu celého národa.

Co mi byl platný všecken ten váš potlesk? Co mi pomohou všechna vaše slova uznání, když v naší zemi stále ještě zločinci unikají spravedlnosti? Nebudeme si vykládat pohádky. Pravda je příliš černá a hrůzná. Pamatujme si proto: dokud nebudou vypátráni vrazi pana zastupujícího říšského protektora, českému národu nepomohou statisíce přísah věrnosti Říši, miliony slibů oddanosti a stamiliony poklon před říšskými orgány. Ne slova, nýbrž skutky. Nechci vám nalhávat, čeho není. Je mou povinností jako vašeho ministra podat vám pravdu nezkráslenou, i když je chmurná.

Aby český národ zmizel, stačí pro to několik vrahů, kteří budou unikat spravedlnosti za podpory lehkomyšlných českých jednotlivců. A tu stojíme u základní otázky české budoucnosti, která nám dělá ty nejčernější starosti. Stojíme-li před volbou, kdo má zajít, zda celý český národ, anebo pár agentů národního vraha Beneše, pak musíme zachránit národ a padouchy vydat.

Nevím, zda je vám známo, jak starý Řím trestal ve své armádě vzpouru, když vzbouřenci se vzpěchovali vydat její strůjce. Tehdy bez ohledu, zda je kdo vinen nebo ne, každý desátý byl pro výstrahu popraven.

Zaručuji se, že ten, kdo nás přivede na stopu oněch vyvrhelů, třeba by byl vinný, dostane milost. Ručím za něho i jeho rodinu svým slovem i životem.

Tyto dny jsme byli svědky, jak Říše trestá zradu jednotlivců a celé vesnice. Běda proto, bude-li nucena přistoupiti k rozhodnutí nad celým národem. Říše má tolik síly, že český problém není pro ni žádnou starostí. Říše jako dobrý hospodář cení si však schopného pomocníka. Ale nezbude-li nic jiného, dovede se zbavit velmi rázně škodné, a proto běda tomu, kdo by věřil v slabost Říše. Pocítí její sílu, ale čas mu nezbude, aby si svůj osudový omyl uvědomil, leda až na věčnosti.

NIC TAKOVÉHO
JSTE PŘECE
NEZAVINILI
ANI VY...

ALE JO...
TY LIDICE, TI
POPRAVENÍ, CO
JSOU KAŽDEJ DEN
V NOVINÁCH. TI
VŠICHNI PADAJÍ NA
NAŠI HLAVU.

NO TO PŘECE
NENÍ PRAVDA.
NEVELELI JSTE
ŽÁDNÉ POPRAVČÍ
ČETĚ. CHÁPU, ŽE
MÁTE POCHYBNOSTI,
JSTE POD
TLAKEM...

CO BY SE
TÍM ZMĚNILO?

BYL BY
KLID.

KDYBYSME SE
ZABILI NA MÍSTĚ...

JISTĚŽE NEBYL. NĚMCI POPRAVUJÍ
OD PRVNÍHO DNE OKUPACE. OD PŘÍCHODU
HEYDRICHA JEŠTĚ VÍC. A TEĎ SE MSTÍ. MSTILI BY
SE STEJNĚ. VÍTE, MYSLIM, ŽE JIM VŮBEC NEJDE
O VÁS, JEN VYUŽILI PŘÍLEŽITOST, ABY ZASTRAŠILI
CELÝ NÁROD. CHTĚJÍ, ABY ŠLI VŠICHNI V TICHOSTI
NA PORÁŽKU BEZ ZNAMKY ODPORU.
O TO JIM JDE, O LIKVIDACI
KAŽDÉHO ODPORU.

MOŽNÁ,
KDYBYSME
SE TEĎ
PŘIHLÁSILI
A ZABILI SE... ASPŇ
BYSME MOHLI
ZMÍRNIT TO, CO
SE DĚJE.

VÍTE, NEMUSÍM VÁM VYSVĚTLOVAT,
JAK TĚŽKÝ HŘÍCH BY TO BYL. TO VÍTE DOBŘE.
ALE NAVÍC BYSTE TÍM PŘECI ZRADILI VAŠE
KAMARÁDY. A NAKONEC VLASTNĚ I VŠECHNY,
KTEŘÍ VÁM TADY POMÁHALI.

Jan Sonnewend, Vladimír Petřek, Otto Lev Stanovský,
předseda Říšského ústředí svazů katolické charity,
Praha kolem 15. června 1942

VLADIMÍRE,
ASI BYCHOM MĚLI
HOVOŘIT VELMI OPATRNĚ,
NEJDŘÍV ZJISTIT, JESTLI
JE U MONSIGNORA
STANOVSKÉHO VŮBEC
NADĚJE.

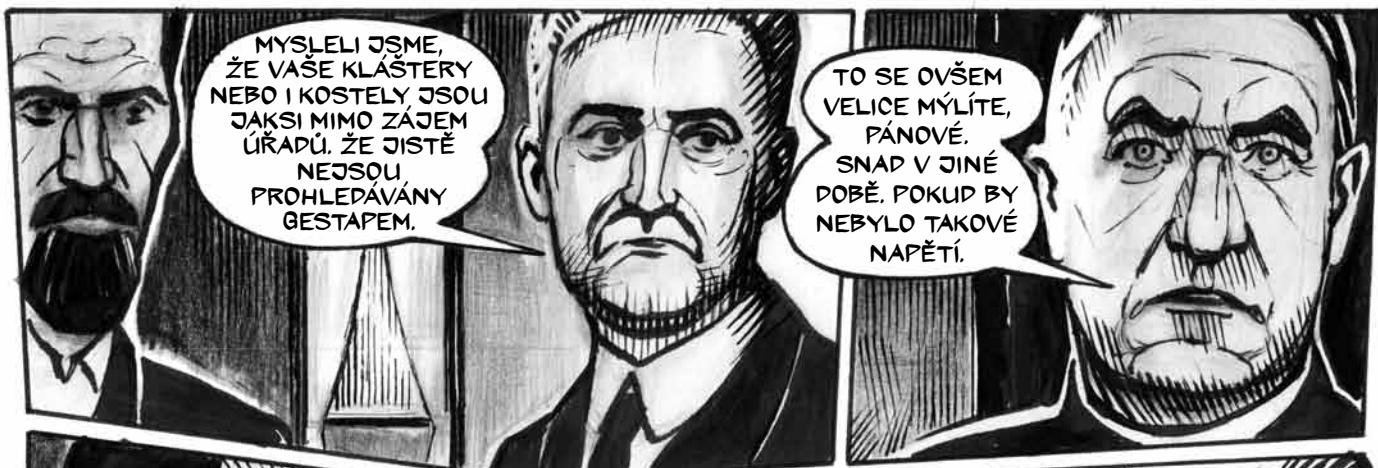

PRO NÁS OSOBNĚ NIC, MONSIGNORE.
ALE PRO NĚKOLIK DOBRÝCH VLASTENCŮ, KTEŘÍ
NEMOHOU BÝT POLICEJNĚ PŘIHLÁŠENI.

PROSÍM?

MYSLELI JSME,
ŽE VAŠE KLÁŠTERY
NEBO I KOSTELY JSOU
JAKSI MIMO ZÁJEM
ÚŘADŮ. ŽE JISTĚ
NEJSOU
PROHLEDÁVÁNY
GESTAPEM.

TO SE OVŠEM
VELICE MÝLÍTE,
PÁNOVÉ.
SNAD V JINÉ
DOBĚ. POKUD BY
NEBYLO TAKOVÉ
NAPĚTÍ.

V JINÉ DOBĚ BUDE POZDĚ,
MONSIGNORE. HLEDÁME POMOC PRO
LIDI, KTEŘÍ JI POTŘEBUJÍ PRAVĚ TĚD.
VELMI NALÉHAVĚ.

JAKÉ
LIDI?

Z LONDÝNA...

COŽE?

JE MI LÍTO,
ŽE TĚ PRO VÁS
NEMŮŽU NIC
UDĚLAT.

MATOUŠ 5, 36.

MLADÍKU, VY SNAD
CHCETE ZPOCHYBŇOVAT
MOU VÍRU? KDO JSTE,
ŽE SI NĚCO TAKOVÉHO
DOVOLÍTE?

OMLOUVÁM SE...
TAK JSEM TO PŘECI
NEMYSLEL.

ZA TO, ŽE O POŽADAVKU NA
UKRYTÍ PRONÁSLEPOVANÝCH
OSOB NEINFORMOVAL ÚŘADY,
BYL OTTO LEV STANDOVSKÝ
ODSOUZEN K TRESTU SMRTI
A ODVEZEN DO VĚZNICE
PLÖTZENSEE, KDE OČEKÁVAL
POPRAVU. PO ČETNÝCH INTER-
VENČÍCH MU BYL TREST SMRTI
ZMĚNĚN NA OSMILETÝ ŽALÁŘ.

Dne 14. června zveřejnily noviny výnos vydaný říšským protektorem Kurtem Daluegem, podle nějž se udělovala amnestie všem, kdo by do 18. června učinili udání, které by vedlo k vypátrání atentátníků. Tato ďábelská nabídka směřovala ke všem odbojářům, ke všem pomocníkům Gabčíka a Kubiše, k desítkám lidí, kteří dostali „šanci“ zachránit zradou svůj život a život své rodiny. Zároveň kolaborantská média naplno šířila a stupňovala psychózu a demonizovala toto datum, které bylo stanoveno jako poslední termín pro beztrestné udání. V protektorátním tisku bylo prezentováno jako první den zániku celého národa, pokud nebudou do toho dne „atentátníci“ vypátráni. V českém rozhlasu vystoupil ministr zemědělství Adolf Hrubý s dramatickým projevem: *Zachránit národ a vydat vrahy, takový je příkaz těchto dnů! Nikdo z vás... nesmí připustit či způsobit žádné druhé Lidice! Jde o vše!!!*

Mezi desítkami lidí, kteří měli o útoku na Heydricha či výsadkářích z Anglie nějaké informace, se nakonec přeci jen našel jeden, který hrozný tlak stupňovaný v posledních dnech nevydržel. Na pražské gestapo se 16. června přihlásil Karel Čurda, člen výsadkové skupiny Out Distance.

V okamžiku, kdy už Čurda předával cenné informace gestapu, se Petřkovi, Sonnewendovi a Čiklovi konečně podařilo naplánovat změnu úkrytu pro sedm výsadkářů. Poté co ztroskotala jejich snaha najít místo v některém z katolických klášterů či plicním sanatoriu, rozhodli se s pomocí majitele pohřebního ústavu v Libni převézt výsadkáře na venkov v pohřebním voze. K opuštění kostela mělo dojít 18. června.

Jde o vše!

KAREL ČURDA, KTERÝ NA GESTAPU OZNAČIL GABČÍKA A KUBIŠE JAKO ATENTÁTNÍKY NA HEYDRICHA, OVŠEM NEVĚDĚL, KDE SE TEĎ VÝSADKÁŘI UKRÝVAJÍ. POSKYTL GESTAPU ALE ŘADU JINÝCH INFORMACÍ. MEZI JINÝMI UDAL MARIÍ MORAVCOVOU, KTERÁ POSKYTOVALA ZÁZEMÍ PARASUTISTŮM PŘED ATENTATEM V BISKUPCOVĚ ULICI NA ŽIŽKOVĚ.

OTEVŘÍT!

KE ZDI...
KDE JSOU?

NO TAK?
KDE JSOU
TI VRAZI?

TADY NIKDO
NENÍ...

NIEMAND IST DA!

PROSÍM...
NIKDO TU NENÍ.
MUSÍM NA ZÁCHOD...

NE!

JE MI ZLE...
JEN NA
OKAMŽIK...

NA TOALETU...

TAK PADEJ,
KRÁVO.

Alois Moravec, Vlastimil Moravec (syn Aloise a Marie Moravcové),
Oskar Fleischer (kriminální inspektor
pražského gestapa), Praha 17. června 1942

KDE JSOU?

JÁ NEVÍM...
NIC NEVÍM...

CO S NÍM?

UŽ SI NACHCAL
DO KALHOT...
SMRDÍ JAK PRAŠE...

JAK
JSTE DALEKO
S TÍM KLUKEM?

PŮJDU SE
NA NĚJ
PODÍVAT.

JESTLI CHCEŠ ZACHRÁNIT
SVOU MATKU, TAK NÁM ŘEKNEŠ
KDE JSOU, ROZUMÍŠ.

NEVÍM, CO
CHCETE?

ZLÁMALI
JSME MU ČELIST
A POŘÁD NIC NEVÍ.
POŘÁD NIC...
ZA CHVILKU NÁM
SKAPE, ALE
NEMLUVÍ.

NEDĚLEJ ZE SEBE BLBCE A MLUV.
KDE JSOU PARAŠUTISTI?

NEVÍM... JACÍ PARAŠUTISTI.
O NIČEM
NEVÍM.

UŽ SIS
VZPOMNĚL?
NEMÁME ČAS.

NEVÍM, CO
CHCETE. PROSÍM...
OPRAVDU
NEVÍM.

PŘIVEDEME JEHO MATKU.

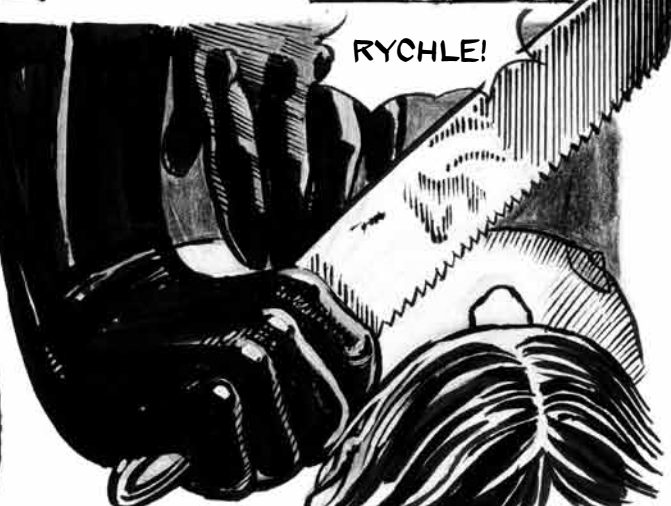
HNEJ JSEM TADY.

?

WAS?

UŘÍZNĚTE JÍ HLAVU.

RYCHLE!

DEJTE TO SEM...

TAK CO... UŽ SIS VZPOMNĚL?

TAK CO? UŽ SI VZPOMÍNÁŠ?

HODINY VÝSLECHU A MUČENÍ SEDMNÁCTILETÝ AŤA MORAVEC PŘESTÁL. ALE POHLED NA UŘEZANOU HLAVU VLASTNÍ MATKY HO KONEČNĚ ZLOMIL. V NOCI ZE 17. NA 18. ČERVNA PROZRADIL GESTAPU ÚKRYT V PRAVOSLAVNÉM KOSTELE V RESSLŮVĚ ULICI.

DNE 18. ČERVNA VE 2.00 DÁVÁ K. H. FRANK ROZKAZ K ZAHÁJENÍ BOJOVÉ AKCE PROTI SKUPINĚ PARAŠUTISTŮ UKRYTÝCH V PRAVOSLAVNÉM KOSTELE V RESSLUVÉ ULICI. DO OBLEŽENÍ KOSTELA JE ZAPOJENO 750 MUŽŮ WAFFEN-SS ZE ZALOŽNÍHO PRAPORU „DEUTSCHLAND“ A STRÁŽNÍHO PRAPORU „PRAG“. KROMĚ NICH TĚMĚŘ STOVKA ÚŘEDNÍKŮ GESTAPA, V ČELE S VEDOUČÍM VYŠETŘOVACÍ KOMISE HEINZEM PANNWITZEM. KDYŽ KE KOSTELU GESTAPO PŘIVLEKLO VLADIMÍRA PETŘKA A FARAŘE VÁCLAVA ČIKLA, BYLO OBLEŽENO UŽ CELÉ OKOLÍ KOSTELA. PODLE PLÁNU MĚLO BÝT OBKLÍČENÍ CELÉ OBLASTI DOKONČENO VE 4.15 RÁNO.

První pokus obléhatelů o vstup do kostela byl odražen střelbou tří výsadkářů, kteří se kryli na kůru kostela za sloupy. Byli to nadporučík Adolf Opálka, rotmistr Jan Kubiš a četař Josef Bublík.

Opálka (šeptem): **Vypadá to, že máme návštěvu...**
Až se přiblíží, krej schodiště.

Bublík: **Jasně.**

Opálka (ke Kubišovi): **Až budou uprostřed, pošli jim pozdrav.**

Tři parašutisté se bránili obrovské přesile oddílů SS něco přes dvě hodiny. Před sedmou ranní dobyli esesmani kůr kostela. Opálka během boje zemřel, když po zásahu granátem spáchal sebevraždu, použil jed a pistoli. Bublík, který byl zraněn ještě vážněji, se také pokusil o sebevraždu pistolí, ale zemřel až během převozu do nemocnice. Kubiš utrpěl těžká zranění následkem explozí, upadl do bezvědomí a sebevraždu už spáchat nestačil, vykrvácel až v podolském lazaretu, aniž nabyl vědomí. Padlí obránci kostela pak byli položeni na chodník na rohu ulic Resslerova a Václavská. Rozkaz dostat obránce kostela živé se SS nepodařilo splnit. Ve výsledné zprávě o smrti Reinharda Heydricha od vyšetřovatele SS Heinze Pannwitze bylo tělo Adolfa Opálky označeno jako mrtvola č. 5, těla Jana Kubiše a Josefa Bublíka jako mrtvoly č. 6 a 7.

Jednotkám Waffen-SS velel Generalmajor Karl von Treuenfeld. Ten ve své oficiální zprávě o dobývání kostela v Resselově ulici uvedl:

V kostele nebyli jen tito tři zločinci; našly se tam i čtvrté šaty. Bylo tedy zřejmé, že je někde schován nejméně ještě čtvrtý zločinec. Jako místo úkrytu přicházel v úvahu sklep pod kostelem, o jehož velikosti a vzhledu nikdo nic nevěděl. Blízko západního vchodu do kostela byla nalezena kamenná deska, kterou bylo možno zvednout. Odtud vedl dřevěný žebřík do temného sklepení. Kromě toho byla poblíž oltáře deska, která byla před nepříliš dlouhou dobou zazděna. Knězourovi, který se po celých uplynulých 14 dnů staral o ukrytí a rozmístění zločinců ve své svatyni, jsme nařídili, aby popsáním sklepním otvorem vyzval několikrát zločince, aby se vzdali. Ti na to odpověděli: Nikdy!

Následný postup jednotek SS popsal vyšetřovatel Heinz Pannwitz:

Protože by sestup do krypty vstupním otvorem vyžadoval veliké oběti, neboť by jím mohl sestupovat vždy jen jeden muž a protivník by mohl odštělovat každého jednotlivě, byly použity jiné pomocné prostředky. Nejprve byl prostor zamořen slzným plynem, ovšem zamoření nebylo tak silné, aby umožnilo okamžitý nástup neschopnosti k boji a kromě toho se v prostoru krypty plyn nadržel, protože nebyl úplně těsný. Další pokus byl podniknut s pomocí přivolaného pražského hasičského sboru. Okenním otvorem, který se nachází ve zdi kostela a je jediným propojením z krypty do ulice, byly zavedeny čtyři vodní hadice a s pomocí dvou motorových stříkaček byla do krypty pumpována voda.

SÉÉÉÉ SDEJTE
NIC SE FÁM
NESTANÉÉÉ

Velitel hasičů Josef Klouček si po nějaké době povšiml, že parašutisté střílejí na členy SS, ale ne na jeho muže. Toho využil a nařídil svým mužům získat žebřík, kterým parašutisté vyhazovali ven hadice s vodou. Tento „šikovný“ kousek českých hasičů ocenil potleskem sám K. H. Frank.

Boj Jozefa Gabčíka, Josefa Valčíka, Jana Hrubého a Jaroslava Švarce ukončily čtyři výstřely z vlastních zbraní. Parašutisté se bránili přesile oddílů SS téměř celé dopoledne. Jejich statečný odpor zkrátila servilita pražských hasičů. Kolem poledního vynesli jejich mrtvá těla na chodník, kam položili rovněž těla druhů padlých na kůru.

JEHO LIDÍ V CIZINĚ
A JEHO TAJNÝCH
PŘISLUHOVAČŮ V NAŠICH
ZEMÍCH,

NAŠE VLAST BY BYLA
NEJPOŽEHNANĚJŠÍ A NEJKLIDNĚJŠÍ
KONČINOU V EVROPĚ...

JEŠTĚ 18. ČERVNA, TEDY STEJNÝ DEN, KDY SEDM PARAŠUTISTŮ POLOŽILO ŽIVOTY V PRAVOSLAVNÉM KOSTELE V RESSLUVĚ ULICI, PROMLUVIL NA SHROMÁŽDĚNÍ „KULTURNÍCH ORGANIZACÍ“ V OBEČNÍM DOMĚ ČLEN ČINOHRY NÁRODNÍHO DIVADLA ZDENĚK ŠTĚPÁNEK.

ODMÍTÁME S ROZHODNOSTÍ
VELEZRÁDNOU A ZLOČINNOU ČINNOST
TĚCHTO LIDÍ, KTERÍ NEMAJÍ MÍSTO
V ČESKÉM NÁRODĚ.

ŠTĚPÁNEK

POTÉ CO ZDENĚK ŠTĚPÁNEK UJISTIL PREZIDENTA HÁCHU A SVÉ KOLEGY, ŽE „GIGANTICKÝ BOJ TŘETÍ ŘÍŠE O LEPŠÍ USPOŘÁDÁNÍ EVROPY“ JE I JEHO BOJEM, POKRAČOVALA OKUPAČNÍ MOC V ZATÝKÁNÍ A POPRAVÁCH. SPOLU S DESÍTKAMI POPRAVENÝCH ČESKÝCH VLASTENCŮ BYL 19. ČERVNA POPRAVEN I BÝVALÝ PŘEDSEDA PROTEKTORÁTNÍ VLÁDY GENERÁL ELIÁŠ.

HLAVY ROTMISTRŮ JOZEFA GABČÍKA A JANA KUBIŠE ODŘEZALI NĚMCI OD TĚL A NALOŽILI V KONZERVAČNÍM ROZTOKU DO SKLENĚNÝCH VÁLČŮ. TYTO „TROFEJE“ POTOM POUŽÍVALI JAKO JEDNU Z NÁTĚKOVÝCH METOD PŘI VÝSLEŠÍCH VLASTENCŮ, KTERÉ ATENTÁTNÍKŮM POSKYTOVALI POMOC.

Černovír u Olomouce 19. června 1942

O zatčení Vladimíra Petřka se dověděla jeho rodina z novin právě v den jeho 34. narozenin. Podle vzpomínek Vladimírovy mladší sestry Jiřiny byla celá rodina na Vladimírův čin hrdá, ovšem příliš nemluvili ani o jeho neodvratném osudu, ani o tom, co čeká je samotné. Vladimírův otec vše nesl mlčky, chodil sám na dlouhé procházky. Okolí rodiny reagovalo různě – například Květa, jedna z Vladimírových sester, byla jako příbuzná „zločince“ Petřka ihned vyloučena ze školy. Někteří sousedé zase tajně vyjadřovali rodině podporu.

Po smrti parašutistů vycházely každý den seznamy desítek popravených vlastenců. Kolaborantští novináři a protektorátní vláda pobízeli veřejnost k dalším projevům pokory a podrobenosti před okupační mocí. V sobotu 20. června demonstrovalo svou oddanost Třetí říši 13 000 lidí v Táboře, v úterý 40 000 lidí v Hradci Králové. Hlavním řečníkem na těchto akcích byl, jak jinak, ministr osvěty Emanuel Moravec. Na manifestaci v Táboře se nechal slyšet:

***Jaro končí letos velikou porážkou našich nepřátel...
Vrazi SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha byli dopadeni,
jejich pomocníci pochyťáni. Toto vítězství na vnitřní frontě
naplňuje český národ radostí.***

Nesmazatelně se v těchto dnech po boku ministra Moravce zapsal do dějin servility a kolaborantství předseda Národního svazu novinářů Vladimír Krychtálek, který vystoupil na sjezdu svazu 22. června s návrhem uvěznit všechny rodinné příslušníky Čechů, kteří po 15. březnu 1939 odešli do exilu.

***Ve jménu každého nešťastníka, jehož příbuzní byli Benešem
posláni na smrt, ve jménu českých novinářů žádám,
aby rodiny Beneše, Feierabenda, Bechyněho, Nečase, Ripky, Outraty,
Laušmana, Majera a zbývajících emigrantů, kteří zde mají své
příbuzné, byly považovány za rukojmí a aby na explozi nějaké další
bomby bylo odpovězeno jejich krví. Národ to s díky pozdraví,
neboť nikdo v tomto národě neshromáždil na svoji hlavu tak mnoho
nenávisti jako v těchto dnech Beneš a jeho emigranti.***

Na základě udání Karla Čurdy se okupační moci podařilo nejen vypátrat úkryt parašutistů v Praze, ale i likvidovat okruh spolupracovníků výsadku Silver A. Děsivým vyvrcholením řádění Němců byla likvidace maličké obce Ležáky v okrese Chrudim. Důvodem jejího vyhlazení bylo to, že z domu zdejšího mlynáře Jindřicha Švandy vysílal člen výsadku Silver A – radista Jiří Potůček. Při likvidaci Ležáků si počínali okupanti s ještě větší krutostí než v Lidicích. Popravili nejen všechny dospělé muže, ale i ženy. Z Ležáků přežily válku nakonec jen dvě děti.

Večer po vypálení Ležáků se sešla v Národním divadle v Praze „kulturní elita národa“, aby manifestačně slíbila věrnost Velkoněmecké říši. Mistr Rudolf Deyl vášnivě promluvil o nerozlučném spojení českého a německého umění, ministr Moravec poděkoval prozřetelnosti která vedla národ do spolenectví s Hitlerovým Německem.

A když dohasínal oheň nad vypálenou obcí Ležáky, pozdravilo celé Národní divadlo zvuky hymny zdviženou pravicí.

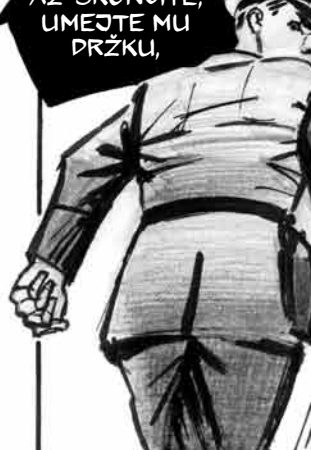

SVATÁ BOHORODICE, VŽDY PANNO, POŽEHANÁ, PLNÁ RADOSTI, SLAVNÁ A VZNEŠENÁ, NEDOTČENÁ A NEPOSKVRNĚNÁ, CUDNÁ A ČISTÁ MARIE, BEZ POSKVRNY, VYVOLENÁ A BOHEM MILOVANÁ, MAJÍCÍ SVATOST, NESROVNATELNOU A KTERÁŽ JSI HODNÁ VŠELIKÉ CHVÁLY, PŘIMLUVKYNĚ PROTI HŘÍCHŮM CELÉHO SVĚTA, VYSLYŠ, VYSLYŠ, VYSLYŠ NÁS, SVATÁ MARIE, MODLI SE A PŘIMLOUVEJ SE ZA NÁS, A NEODMÍTEJ POMOCI NAM, NEBOŤ VĚŘÍME A VÍME JISTĚ, ŽE COKOLI CHCEŠ, MŮŽEŠ ŽADAT OD SYNA SVĚHO, NASEHO PANA JEŽÍSE KRISTA, VSEMOHOUČÍHO BOHA, KRALE VSECH VĚKŮ, JENŽ PŘEBÝVA S OTCEM I SVATÝM DUchem NA VĚKY VĚKŮV. AMEN.

JÁ UŽ TO UMÍM NAZPAMĚT, TEN IDIOT TO MELE POŘÁD DOKOLA.

OBČAS, KDYŽ MU DÁM RÁNU, TAK TO POPLETE A ZAČNE ZNOVA.

BISKUP GORAZD KRÁTCE PO ZATČENÍ NAPSAL DOPIS MINISTRU MORAVCOVI. VE SVÉ NAIVNÍ DOBROTĚ SE DOMNÍVAL, ŽE POKUD SE PŘIZNÁ K ODPOVĚDNOSTI ZA UKRÝVÁNÍ ATENTÁTNÍKŮ, MŮŽE TÍM SNAD ZACHRÁNIT NĚKTERÉ ZE SVÝCH PRAVOSLAVNÝCH PŘÁTEL, NEBO ALESPŮŇ ODVRÁTIT LIKVIDACI CELÉ PRAVOSLAVNÉ CÍRKVE V ČECHÁCH A NA MORAVĚ.

DÁVÁM PŘÍSLUŠNÝM
ORGÁNŮM SVOU OSOBU
K DISPOZICI A CHCI SE
PODROBIT KAŽDÉMU TRESTU,
TŘEBAS I TRESTU SMRTI,
ABY BYL UČINĚN KONEC
OBĚTEM, PRO ZÁCHRANU
ZATČENÝCH A PRO
ZÁCHRANU CÍRKVE

VE ČTVRTEK 25. ČERVNA 1942 V 5 HODIN RÁNO ZATKLI VLADYKU GORAZDA V JEHO BYTĚ V HORNÍCH POČERNICÍCH. ČEKAL HO PODOBNÝ OSUD JAKO VLADIMÍRA PETŘKA A DALŠÍ PRAVOSLAVNÉ PŘÁTELE. KAŽDÝ VEČER BYL KOLEM 22. HODINY ODVÁŽEN K VÝSLECHU A MUČEN DO PÁTÉ HODINY RANNÍ. BYL VLÁČEN ZA VOUSY PO MÍSTNOSTI A SUROVĚ TLUČEN. TÝRÁN BYL I PŘES DEN. KDYŽ MU GESTAPÁCI ROZBILI BRÝLE, POSKYTOVAL JEHO ŠPATNÝ ZRAK DOZORCŮM SPOUSTY NÁPADŮ PRO STARCOVO PONIŽOVÁNÍ.

Denně pokračovali Němci v popravách a stanné soudy vynášely nové tresty smrti. Zatímco denně byly stříleny desítky, někdy i stovky lidí, ministr osvěty Moravec společně s kolaborantským tiskem svolávali další manifestace na důkaz celonárodní oddanosti okupační moci. Moravcovy projevy si byly vesměs podobné — na jedné straně děkoval Bohu za spojenectví s Říší a dobromyslným vůdcem Adolfem Hitlerem, na straně druhé připomínal, že kdykoli by kdokoli z Čechů jen pomyslel na odpor, nebude se náš milovaný Vůdce rozpakovat a nechá vyhladit celou zem.

27. června manifestovalo pro Říší 60 000 lidí v Olomouci, 28. června pak 40 000 na pouti u sv. Antonína nad Blatnicí a o den později 80 000 lidí v Ostravě.

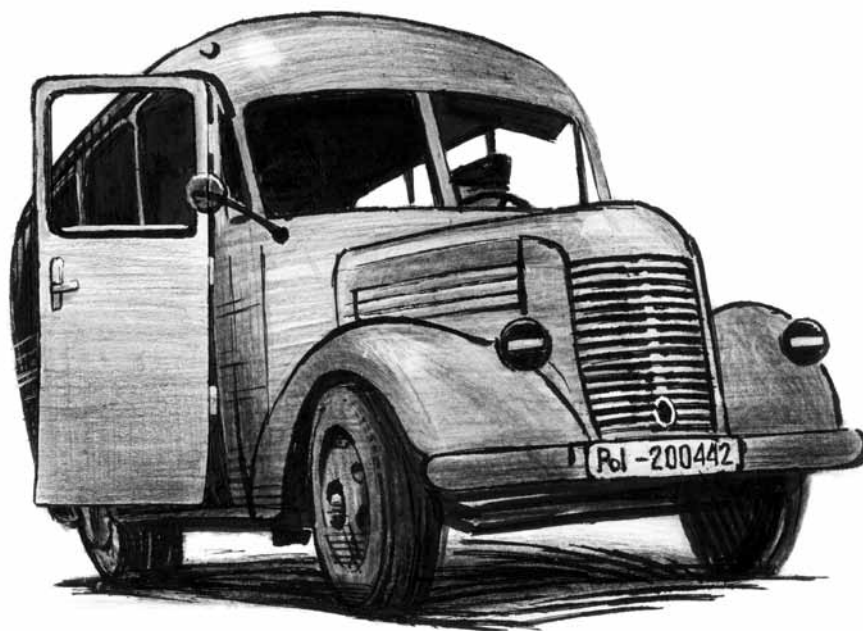
I přes manifestace oddanosti Říší a všemožné projevy servility pokračovali okupanti ve vyhlazování nepřátel. V den Moravcova projevu v Ostravě bylo odsouzeno k smrti 70 lidí, o den později dalších 115. Mezi 77 popravenými dne 30. června byl i bojovník, jehož nadlidská odvaha děsila gestapáky od prvních dní okupace — podplukovník Josef Mašín.

Takto vzpomínala na den zatčení rodiny Vladimíra Petřka po letech jeho sestra Jiřina:

Bylo snad čtyři hodiny ráno, zazvonili... a Milada říkala — Němci. Ta měla nějakou předtuchu. Tatínek šel otevřít, já jsem řekla — já vstávat nebudu. Přišlo několik pánů od gestapa a tatínek přišel a řekl: Děvčata z postele ven, musíte se oblíct a uvidíte, co se bude dít. No tak jsme vyrukovali a žádný velký strach jsme neměli. Jak jsme byli pospolu, tak s náma nikdo nehnul. My jsme ještě dělali vtipy, že pro nás musel přijet autobus, že jsme taková výjimečná rodina. Jeli jsme společně do Brna a tam jsme tátu viděli naposledy.

Zatčení byli rodiče i všichni sourozenci Vladimíra Petřka s výjimkou jeho nejstarší sestry Marie, v té době už provdané v Brně. V Osvětimi zemřeli oba rodiče Vladimíra Petřka — otec Josef a matka Marie, stejně tak jeho bratr Jaroslav a sestra Milada. Bratr Miroslav zemřel v roce 1944 při pokusu o útěk z koncentračního tábora ve Francii. Sestry Jiřina, Věra, Květa a bratr Emil přežili věznění v několika koncentračních táborech. Sestře Zdeně se podařilo uprchnout z pochodu smrti.

Den poté co gestapo zatklo všechny příbuzné Vladimíra Petřka, svolával tisk obyvatele Prahy na Václavské náměstí. Od šesté hodiny večer vyhrávala na náměstí hudba vládního vojska. Žádné vojsko sice fakticky neexistovalo, ale hudba přesto vyhrávala. Kolaborantští novináři označovali účast na manifestaci za povinnost každého Čecha. Kolem sedmé hodiny už se na náměstí sešlo kolem 200 000 lidí. Na tribuně pod sochou svatého Václava se shromáždili členové protektorátní vlády a za zvuku fanfár ze Smetanovy Libuše vystoupil na pódium i protektorátní prezident Emil Hácha. Po jeho příchodu začaly projevy. Jako první plivnul na památku nejstatečnějších Čechů předseda protektorátní vlády Jaroslav Krejčí:

Ti, kdo z Čechů by se opovážili nepříteli Říše sloužit, přestanou být našimi bratry a jejich trest bude plně zasloužený, jako byly tresty, které stihly dosavadní zrádce národa a žoldáky nepřátel Říše.

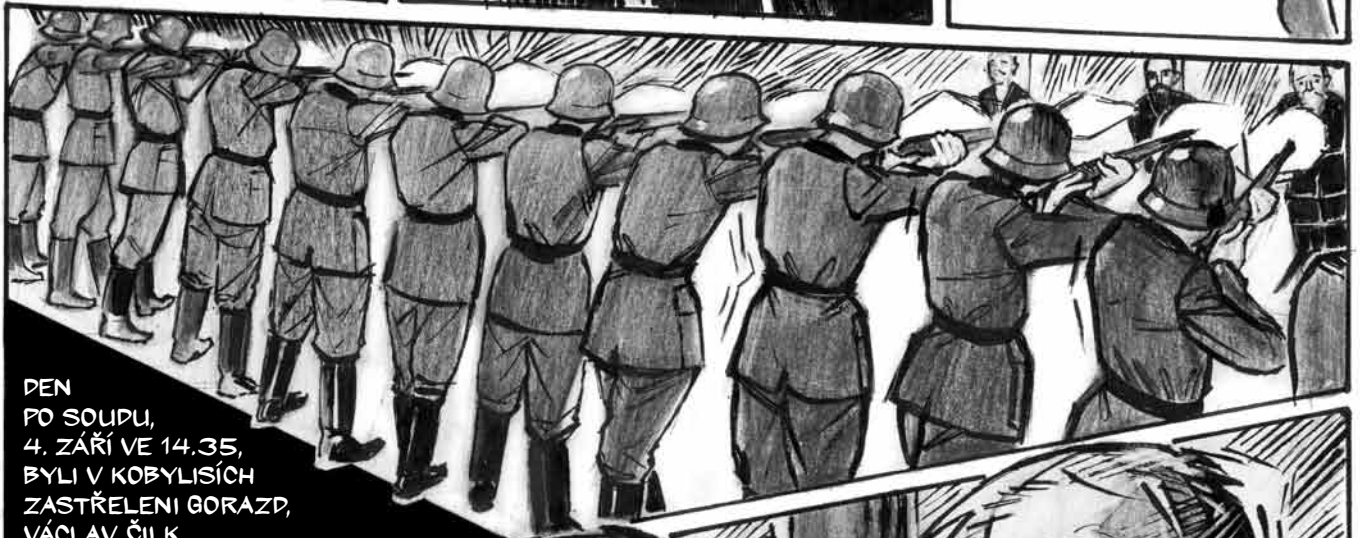
Odměnou za velkolepé divadlo na Václavském náměstí bylo zrušení výjimečného stavu. Přesně od 19. hodiny zrušil Heydrichův nástupce Dalugee jeho platnost. Ministr demagogie Moravec za to poděkoval našemu vůdci Adolfu Hitlerovi. Dav na náměstí propukl v bouřlivý potlesk. Manifestaci, která měla znamenat celonárodní slib věrnosti všech Čechů Velkoněmecké říši, ukončil sbor Národního divadla zpěvem hymny. 200 000 Pražanů se přidalo ke sboru se zdviženou pravicí.

Václavské náměstí 3. července 1942

Během heydrichiády byli čeští vlastenci posíláni na popraviště takzvanými stannými soudy, kde o rozsudku rozhodoval sám velitel gestapa na základě podkladů svých podřízených. Na první poprázdňinový týden roku 1942 připravili okupanti zvláštní a dosud nevídanou frašku, která měla připomínat skutečný soud. Dokonce soud veřejný, přičemž veřejnost byla zastoupena gestapáky, esesmany a českými kolaborantskými novináři. Souzeni byli biskup pravoslavné církve Gorazd (původem z Hrubé Vrbky u Veselí nad Moravou), děkan chrámu sv. Cyrila a Metoděje Václav Číkl (původem ze Slavětína u Olomouce), kaplan Vladimír Petřek (původem z Olomouce) a předseda pravoslavné obce Jan Sonnewend (původem z Topolan u Vyškova). Prokázat, že se obžalovaní skutečně dopustili toho, že ukrývali výsadkáře Československé armády z Londýna, nebyl samozřejmě problém. Soudu předsedal šéf pražského gestapa Hans-Ulrich Geschke, žalobcem byl velitel III. oddělení gestapa SS-Hauptsturmführer Wilhelm Schultze a přisedícím šéf vyšetřovací komise atentátu na Heydricha SS-Hauptsturmführer Heinz Pannwitz. Soud se zachoval zcela podle očekávání – za „ukrývání vrahů SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha“ odsoudil dne 3. září 1942 všechny obžalované k trestu smrti zastřelením. Kdo ovšem všechna očekávání překonal, byli zástupci českého kolaborantského tisku, kteří se vyznamenali svými komentáři.

Budete žádat o milost?

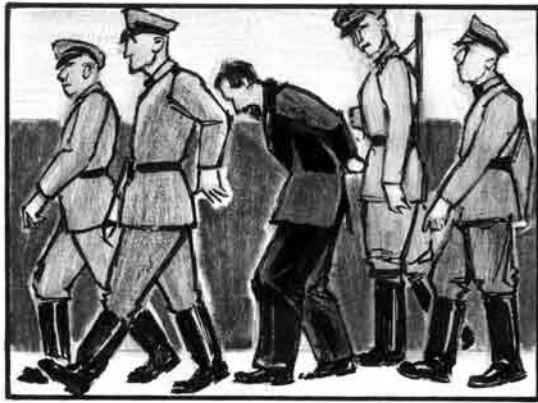

DEN
PO SOUDU,
4. ZÁŘÍ VE 14.35,
BYLI V KOBYLISÍCH
ZASTŘELENI GORAZD,
VÁCLAV ČILK
A JAN SONNEVEND.

PODLE HLÁŠENÍ VELÍČÍHO DŮSTOJNÍKA
O PROVEDENÉ POPRAVĚ SMRT VŠECH
ODSOUZENÝCH NASTALA IHNEĎ. HLÁŠENÍ
O POPRAVĚ KONSTATUJE, ŽE „POSTOJE
ODSOUZENÝCH BĚHEM POPRAVY BYLY KLIDNÉ
A ODHODLANÉ. BĚHEM POPRAVY NEPRONESLI
ŽÁDNÉ VÝROKY. KOMANDO PROVÁDĚJÍCÍ POPRAVU
ČÍTALO 15 MUŽŮ A VELITELE.“

VLADIMÍR PETŘEK ČEKAL NA POPRAVU O DEN DÉLE
NEŽ JEHO PŘÁTELÉ.

PŘIJDEME SI PRO NĚJ RÁNO.
VY, HOVADA, NA NĚJ
DOHLÍDNETE,

JESTLI NEBUDE
NAZIVU, OSOBNĚ
VÁS VŠECHNY
POSTRÍLIM...

JÍST,
ZA DESET MINUT
DOSTANETE ZNOVU
POUTA.

SPOLUVĚZNI CELOU NOC NESPALI, JEN
VŠICHNI UŽASLE SLEDOVALI PO MĚSÍCÍCH
BITÍ A MUČENÍ ZESLÁBLÉHO PETŘKA,
KTERÝ BEZ POHNUTÍ A BEZE SLOVA
SEDĚL A ČEKAL NA POPRAVU.

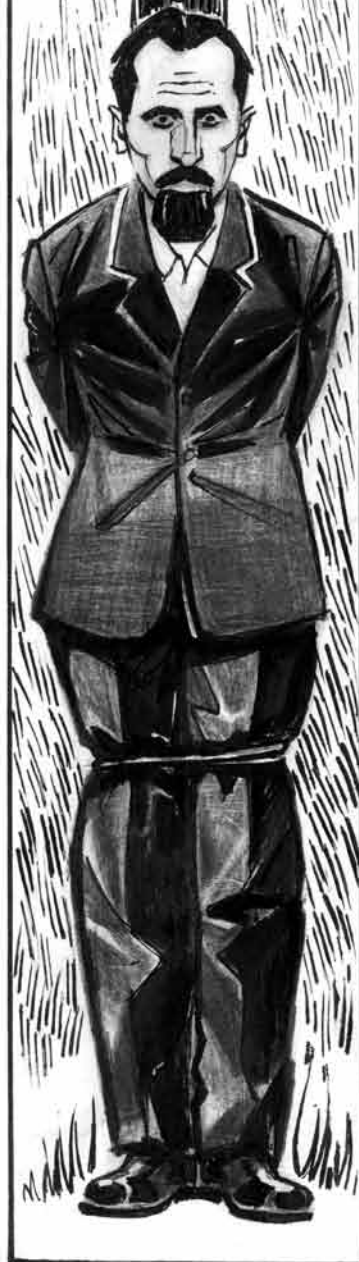
RÁNO 5. ZÁŘÍ 1942

BUDETE
ŽÁDAT
O MILOST?

NE!

VLADIMÍR PETŘEK
BYL ZASTŘELEN
5. ZÁŘÍ VE 12.00.

DNE 27. ZÁŘÍ 1942 BYLA NAŘÍZENÍM ŘÍŠSKÉHO PROTEKTORA PRAVOSLAVNÁ CÍRKEV V ČECHÁCH A NA MORAVĚ ROZPUŠTĚNA A JEJÍ JMĚNÍ ZABAVENO. DVANÁCT HLAVNÍCH PŘEDSTAVITELŮ PRAVOSLAVNÉ CÍRKEVNÍ OBCE V PRAZE, Z TOHO PĚT ŽEN A DÍVEK, SKONČILO TAKÉ MUČEDNICKOU SMRTÍ A BYLO POPRAVENO. MIMOPRAŽŠTÍ KNĚŽÍ ČESKÉ PRAVOSLAVNÉ CÍRKVE, KTEŘÍ NEMĚLI O ODBOJOVÉ ČINNOSTI SVÝCH PŘÁTEL V PRAZE ANI PONĚTÍ, BYLI DEPORTOVÁNI DO NĚMECKA NA NUCENÉ PRÁCE.

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.

(Jan 15,13)

Jen za stanného práva (od 27. května do 3. července 1942) bylo zatčeno 3188 osob. Před popravčí četou nebo v sekyrárnách stanulo v této době 1412 osob. Teror vrcholil vyhlazením Lidic a Ležáků, což šokovalo českou i světovou veřejnost. Celkový počet obětí heydrichiády – včetně českých vězňů povražděných v koncentračních táborech – se odhaduje na 5000 osob.

Vladimír Petřek, bojovník bez pěstí

Ve čtvrtek 28. května 1942, tedy den po realizaci vojenské operace Anthropoid, zaměřené na likvidaci zastupujícího říšského protektora a třetího muže Říše Reinharda Heydricha, navštívil obětavý a zapálený odbojář Jan Zelenka (v odboji používal krycí jméno Hajský) kaplana pravoslavného katedrálního chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze Vladimíra Petřka a oznámil mu, že nadešel okamžik, kdy jej chce požádat o úkryt pro *dobré Čechy, kteří nemohou být policejně přihlášení*. Kaplan, který zprávu o ozbrojeném útoku na Heydricha přijal se slovy: *Tak přece nevyhynula ještě statečnost v našem národě*, nemohl na Zelenkovu žádost reagovat jinak než kladně.

Ukrývání parašutistů nebylo pro Vladimíra Petřka první zkušeností při spolupráci s odbojem. Máme dochováno svědectví, že již po anšlusu Rakouska na jaře 1938 vystavil křestní list správci majetku vídeňského kardinála Theodora Innitzera, jenž byl židovského původu a prchal před nacisty. Křestní listy pak ohroženým Židům vystavoval kaplan Petřek společně s farářem Aloisem Václavem Čiklem až do listopadu 1941, kdy se již naplno rozběhla poslední, likvidační fáze „konečného řešení židovské otázky“, na jejímž konci se vznášela smrt. Rozhodnost obou duchovních tak mohla zásadně napomoci k snadnějšímu a rychlejšímu vystěhování pokřtěných Židů z protektorátu.

Odhodlání aktivně se postavit šířícímu se nacistickému zlu osvědčil kaplan Petřek již při všeobecné mobilizaci v září 1938. Ač kněz, přihlásil se dobrovolně k branné pohotovosti a byl připraven sloužit se zbraní v ruce. Když mu bylo nakonec svěřeno velení zdravotnického vlaku, rozhořčeně svému příteli Jiřímu A. Novákovi sdělil: *Já chci na hranici, na frontu, ať třeba padnu. Budu žádat o přeložení na bojovou linii*. K přeložení nakonec v důsledku podpisu mnichovské dohody nedošlo, a tak se Petřek pustil do boje zbraněmi,

kteře měl k dispozici. V chrámu sv. Cyrila a Metoděje našel azyl pronásledovaný mjr. generálního štábu Jan Sadílek a po útoku i sedm nejhledanějších vojáků v celém protektorátu.

V době, kdy se „sedm statečných“ ukrývalo v pravoslavné chrámové kryptě, si kultivovaný a vzdělaný, ale zároveň zemitý Valach spjatý s venkovem kolem Rožnova pod Radhoštěm naplno uvědomoval základní rozměr svého kněžství, které by mělo být především službou bližním. Vladimír Petřek chápal, že zima, vlhkost a další fyzické obtíže nedoléhaly na psychiku parašutistů zdaleka v takové míře jako zprávy o teroru, který nacisté rozpoutali. Ten se ještě vystupňoval po Heydrichově smrti 4. června 1942. Na popravištích umíraly stovky českých vlastenců, v noci z 9. na 10. června 1942 byl v rámci „odvetných opatření“ zpečetěn osud obyvatel obce Lidice. Parašutisté těžce nesli také fakt, že mezi popravenými se objevovala známá jména. Dusivá atmosféra doléhala i na samotného Vladimíra Petřka. Přesto v sobě dokázal najít vnitřní sílu a pokoj, který se snažil při vzájemných rozhovorech přenášet i na „své svěřence“.

Hluboce zakořeněná víra se stala v Petřkově podání aktem skutečné křesťanské lásky. Jak napsal ve shodě s apologety ve své disertační práci, kterou v roce 1937 obhájil na Husově československé evangelické fakultě bohoslovecké v Praze: *Všichni lidé jsou povinni sloužit prospěchu své vlasti, a to nejen z nutnosti, ale i s láskou.* Potvrzení těchto slov najdeme dokonce ve zprávě kriminálního komisaře Heinze Jantura: *Mně je známo, že právě Petřek mohl učinit podrobné výpovědi, poněvadž přišel s parašutisty často dohromady a s nimi se často dlouhou dobu bavil. Petřek osobně odebíral také od všech podporovatelů potraviny a dodával je dále parašutistům. Ukázal svoje bezvadné vystupování, když mu byla položena otázka kriminálním komisařem Pannwitzem v mé přítomnosti, proč uschoval tyto v kostele, odpověděl, že je národně uvědomělým Čechem a z tohoto přesvědčení také jednal.*

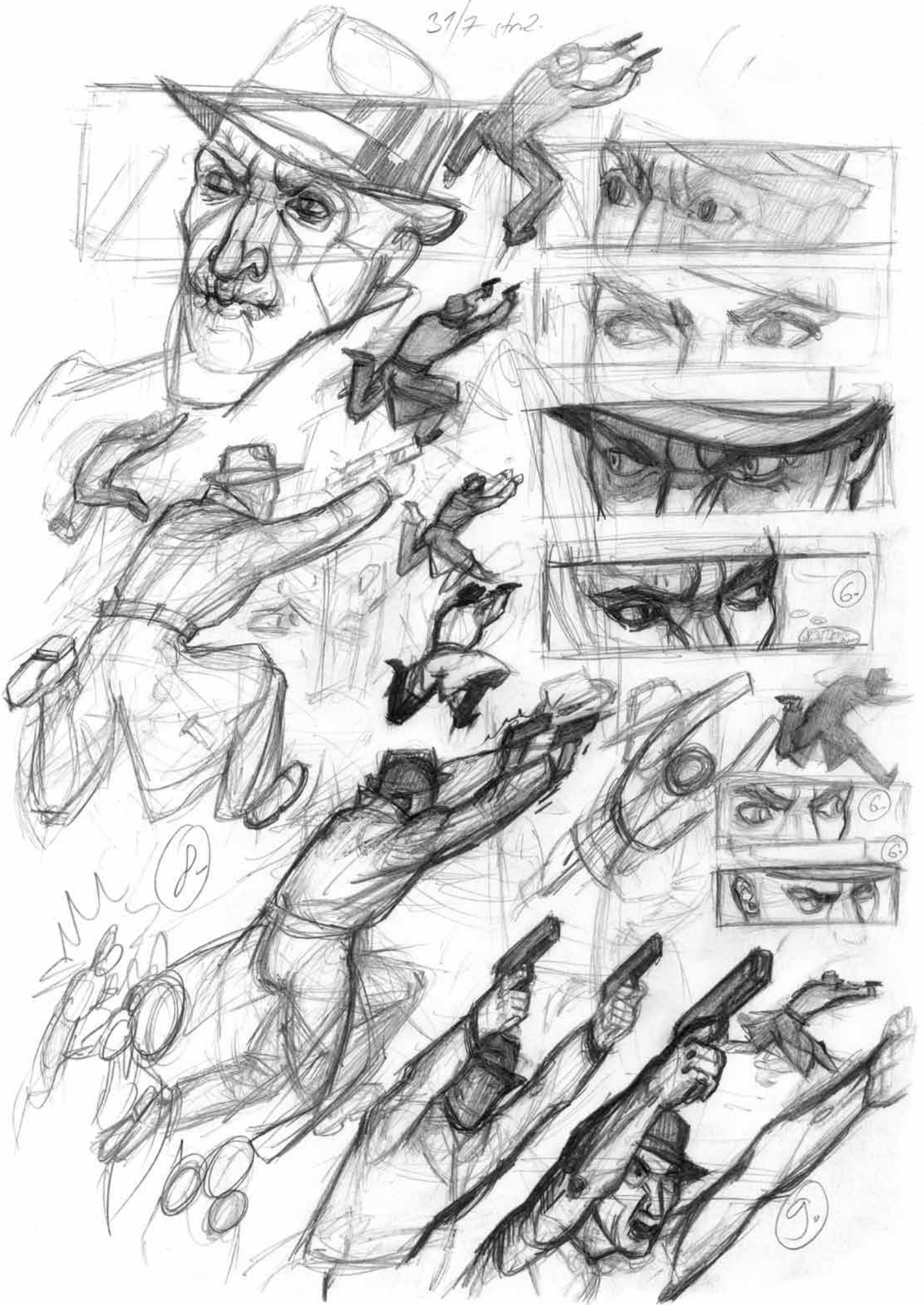
Důležitým okamžikem pro duchovní Petřka a Čikla, jejich bratry a možná i parašutisty ukryté v chrámu byly nedělní bohoslužby. Nevíme, zda pronesená kázání a modlitby doléhaly až k uším ukrytých vojáků — dnes slyšitelné jsou —, ale přesto se lze domnívat, že moment, kdy pravoslavní duchovní vyslovovali obvyklé přímluvné modlitby za vlast či nemocné, trpící a zajaté, byl pro všechny z nich okamžikem hlubokého vnitřního prožitku a stával se jim zdrojem nové síly, kterou do dalších dnů nezbytně potřebovali.

Navzdory nevídané krvelačnosti a propracovanosti rozsáhlých opatření směřujících k dopadení strůjců útoku na Heydricha bylo pátrání nacistů tři týdny bezvýsledné. Pomohla jim až zrada Karla Čurdy (člen paravýsadku Out Distance), který místo aby společně s ostatními parašutisty odešel do krypty, opustil Prahu a ukrýval se u své matky v Nové Hlíně. Právě až jeho rozsáhlá výpověď, učiněná na vedoucí služebně pražského gestapa v Petschkově paláci, přivedla vyšetřovatele nejprve k rodinám podporovatelů a následně do pravoslavného chrámu sv. Cyrila a Metoděje. Nebýt však obětavosti a pomoci kaplana Petřka a jeho nejbližších spolupracovníků (Jana Zelenky, rodiny Fafkových, Moravcových, hostinského Františka Jarolímka nebo věřících kolem kostelníka Josefa Jeřábka z československého chrámu knížete Václava Na Zderaze), jen těžko by sedm československých parašutistů dožilo 18. června 1942, tedy dne, kdy bezesbýtku naplnili slova vojenské přísahy.

Svou „přisahu“ složil při kněžském svěcení také Vladimír Petřek. Jak jejím slovům dostal, dosvědčují i poslední měsíce jeho života. Po odhalení parašutistů byl jako první z pražských pravoslavných duchovních v ranních hodinách 18. června 1942 zatčen. Odvezli ho do Petschkova paláce a krátce po zahájení akce „Kostel“ v poutech odveklí do obléhaného chrámu sv. Cyrila a Metoděje. Zde byl nucen vypovídat o přesném místě úkrytu parašutistů, což s odkazem na zpovědní tajemství nejprve odmítl. Po skončení první fáze střetu a zneškodnění tří parašutistů (Opálka, Bublík, Kubiš), bránících se z chrámového kůru, byl vyzván, aby parašutistům v katakombách řekl, aby se vzdali, že se jim ničeho nestane, a že k nim mluví farář kostela. *Slyšel jsem ještě (překladatel pražského gestapa Josef Chalupský) jednohlasnou odpověď: „My jsme Češi, my se nevzdáme, nikdy, nikdy, nikdy!“ A hned nato zazněly z katakomb výstřely.* V bezvýhodné situaci, vyčerpaní, bez potřebného množství střeliva a věrní přísaze, kterou složili, zbylí čtyři parašutisté (Gabčík, Valčík, Švarc a Hrubý) dobrovolně ukončili svůj život. Proti sedmi československým vojákům stálo téměř osm stovek mužů, přesto boj trval mnohem déle, nežli nacisté očekávali.

Dva a půl měsíce Vladimír Petřek trpělivě odolával psychickému a fyzickému násilí vyšetřovatelů, čímž zachránil život nejednomu ze svých spolupracovníků. Dne 3. září 1942 se v Petschkově paláci konalo mimořádné veřejné přelíčení stanného soudu s kaplanem Vladimírem Petřkem, předsedou pravoslavných věřících z chrámu sv. Cyrila a Metoděje Janem

31/7 str.2.

Sonnevendem, farářem Aloisem Václavem Čiklem a biskupem Gorazdem. Předcházela mu rozsáhlá propagandistická kampaň a důkladné přípravy. Vynesený ortel zněl: Trest smrti! Zatímco zbylí tři spoluodsouzení pravoslavní bratři byli v Praze-Kobylisích zastřeleni 4. září 1942, Vladimír Petřek byl popraven o den později. V německém dokumentu denního hlášení policejního praporu je uvedeno, že *chování odsouzeného před exekucí a během ní bylo klidné a důstojné. Zdržel se projevů. Tělo bylo dopraveno do krematoria a tam spáleno.*

Smrtí Vladimíra Petřka však křížová cesta neskončila. Z početné Petřkovy rodiny totiž našli smrt v koncentračních táborech oba jeho rodiče a sourozenci Jaroslav, Milada a Miroslav.

V roce 1945 byl ThDr. Vladimír Petřek z pověření prezidenta republiky vyznamenán in memoriam Československým válečným křížem 1939. Jeho jméno nese jedna z olomouckých ulic. V roce 2005 mu byl odhalen na Valašském Slavíně v areálu Dřevěného městečka Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm symbolický náhrobek.

Vladimír Petřek, stejně jako desítky dalších podporovatelů vojenské operace Anthropoid, zcela přirozeně počítal s tím, že zapojení v domácím odboji může vést až k nejvyšší oběti. Tito lidé ctili základní lidské hodnoty, které nemají pouze dočasnou platnost. Neuzavřeli se do svého „malého“ světa, nezůstali lhostejní k hrůznému okolnímu dění, ale aktivně nabídli sami sebe. Bojovali vesměs beze zbraní a pěstí, přesto přispěli ke změně netečného světa. Z lidí obětavých se stali lidmi obětujícími se.

V rámci vojenské operace Anthropoid se podařilo odstranit vůbec nejvýše postaveného nacistu během 2. světové války. Tento úspěch lze v politické rovině nepochybně spatřovat v podpoře exilové vlády. Tím byl také nastartován proces, na jehož konci došlo k obnově Československa v předmnichovských hranicích.

Nezištná podpora domácích odbojových spolupracovníků má však i svůj hluboký lidský rozměr. Před svým skolem v Osvětimi napsala Petřkova matka Marie své nejstarší dceři, která byla v pokročilém těhotenství ušetřena věznění: *Nediv se, že mám hlavu schýlenou bolestí, ale já tu hlavu zase zvednu a ponesu ji hodně vysoko za to, jakého mi Bůh dal syna.*

Martin Jindra

46/4

55/3

Obdivuhodnou výtvarnou podobu vtiskl tomuto komiksu ilustrátor, pedagog, grafik, komiksový tvůrce i animátor Ján Lastomírsky. A protože je bytostným figuralistou (figurální kresbu také vyučuje), vypůjčili jsme si pro název tohoto textu titul románu Angličanky Hilary Mantelové *Bring Up The Bodies*, v doslovném významu „předvedte těla“. Man Bookerovou cenou vyznamenané líčení krvavé lázně na tudorovském dvoře se hodí — protože o těla jde v Lastomírského podání především.

Komiksových uchopení heydrichiády je více, všem je společné víceméně lineární filmové podání. Tady ale umělec sevřeně zjednodušuje — a tím se dostává na dřev. Celý příběh vlastně vypráví „přes tělo“, těžké, bolavé, bezbranné i brutální. Exteriérů je jen nezbytné minimum.

Jako by se zde vizuálně vrátilo něco z „teorie nahého člověka“, zformulované legendární Skupinou 42 v době protektorátu. Jde o vnímání lidské bytosti zbavené vší vnější slupky, konvencí, ideologií — a ovšem i možností obrany. Hlavním programem Skupiny 42 byl ale spíše důraz na městský svět, jeho syrovost a mýtus, což je jistě také směr, jímž lze děj *Článku II.* odvyprávět. Vedla by odtud komiksová cesta k Pérákovi, Fosforákovi a nakonec i Širokkovi a Stínadlům.

Lastomírsky jde ale jinudy. Zajímá ho člověk. Například na stránce ze skicáře 55/3 (s. 136) jsou postavy a těla tím nejdůležitějším, hmota strašidelné krypty je téměř podružná. Suverénní kreslířské zpracování zesiluje přiznanou energickou šrafurou autentičnost i chvat děje. Umělec také živou kresbu mírně geometrizuje, čímž zesiluje odosobněné mrazení oné doby.

Co se černé týká, tou se zde nestínuje, ta rovnou plní funkci barvy! Je stejně temná jako „černá kýta z pohřebního koně“, kterou Josef Kainar kdysi ve svém *Bombardovacím blues* „vyměnil za harfu, a tu harfu za svůj pláč“. Lze

snad lépe vyjádřit hrůzu, z níž „lecko ještě dodneška má oči zazděný“?

Ryze výtvarnými prostředky se Lastomírskému daří navodit atmosféru protektorátu v jeho nejstrašnějších hodinách. V kontextu evropském se nabízí paralela s dílem Britů, scenáristy Alana Moorea a kreslíře Eddieho Campbella *Z pekla*. Ti ve svém opusu magnum o Jacku Rozparovači z počátku 90. let nezavřeli oči ani před nejnásilnějšími scénami. Nedělá to ani *Článek II.*, nesmlčí brutalitu řezání hlav mámy Moravcové i parašutistů. K těmto smrti-hlavám ono řádění spělo.

Svérázné je i scenáristicko-výtvarné *damnatio*, tedy „zavržení“ Karla Čurdy. Ten, který zradil šest Moravanů a jednoho Slováka v kryptě, se v komiksu neobjeví vůbec. Nemá v něm své tělo, svou přítomnost. Byl sečten, zvážen a shledán lehkým, vyvanul.

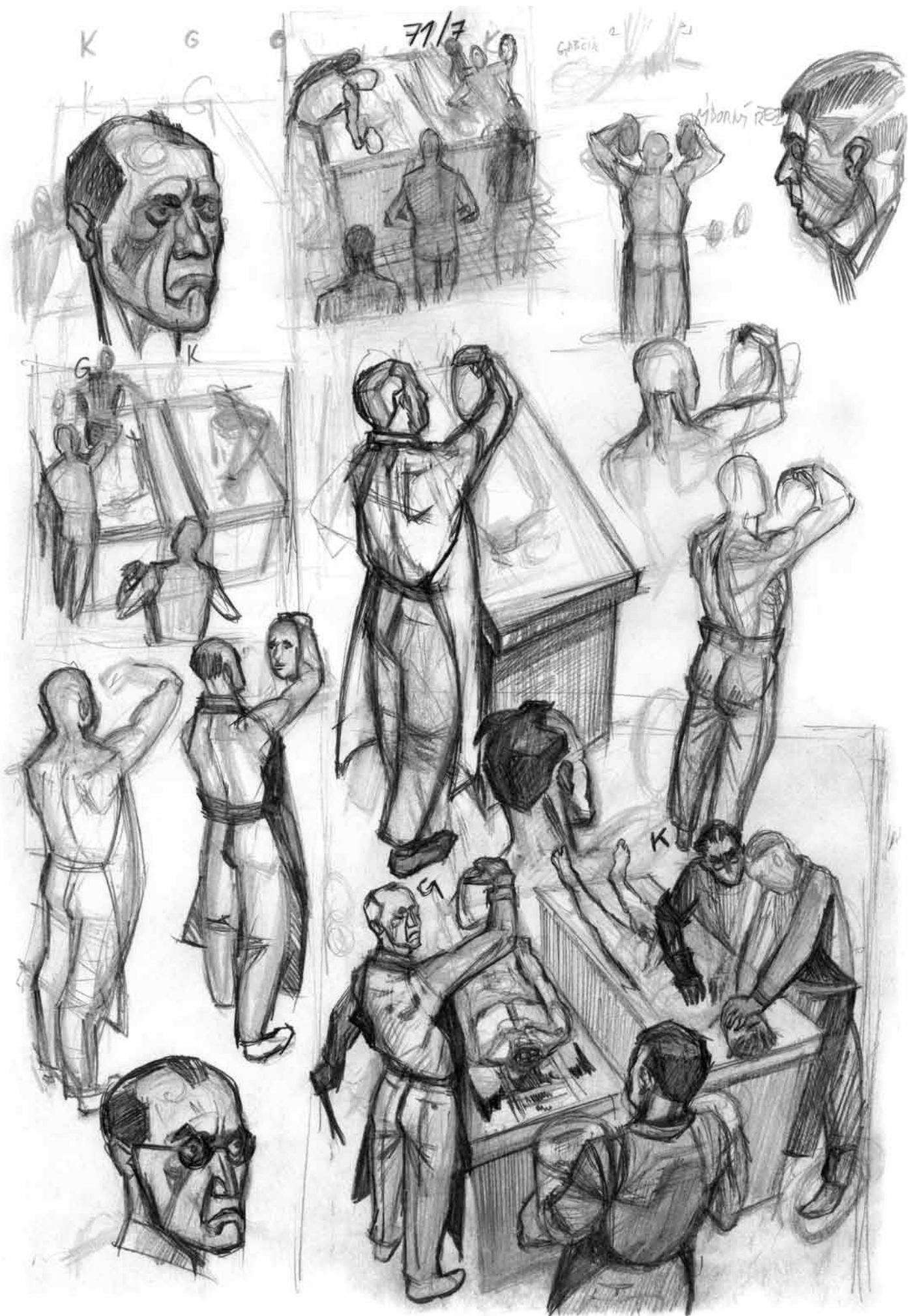
Strach o tělo se ostatně skrývá i za cudným a nedoslovným názvem knihy, který jaksí opomine říšského protektora i hrdiny. Místo toho zamíří k jádru všeho, co bylo tehdy možné ztratit. Absolutní hrozba atakující i rodinné příslušníky ochromila téměř veškeré obyvatelstvo (koneckonců tlak na blízké se uchytil coby nástroj zastrahování v našem prostoru po další dlouhá desetiletí).

Je však třeba zdůraznit, že zoufání parašutistů nad strachem vyděšeného davu rozhodně bylo jejich, a nemá být naše. I velcí odpůrci nacistů se tehdy se sepjatýma rukama modlili, aby už původce atentátu Němci našli. Ilustrátor Miloslav Havlíček (tehdy osmiletý) dnes vzpomíná, jak podivná úleva se rozhostila po šeptandě, že „Němci už nepopraví každého pátého, ale desátého Čecha“. Mravní soudy nad tím vším nám nepřísluší.

V knize, jak jinak, je hodně mrazu — ale je v ní také hřejivé teplo. Strach o krev své krve neumrtvil každého, což je téměř neuvěřitelné. Jako prastará kachlová kamna proměňují ledovou místnost, tak i děj zahřívá jeho zbožný rámeček, dnes už pro mnohé žel odtažitý a nesrozumitelný.

Knihu kaplanem Petřkem začíná a končí tváří tohoto „valašského svatého“, ozářenou záblesky výstřelů a ztěžknutím kristovského těla na kříži. Na posledním panelu tvůrce doslova nakreslil smrt, tou se vše zavře. Petřka obklopí kainarovská tma.

Jenomže nepohlí. Protože Ján Lastomírsky nezachytil mučedníkovu tělo bílou, ale světlem.

ČLÁNEK II.

Napsal **Jiří Šimáček**

Nakreslil **Ján Lastomírsky**

Ve spolupráci s Fakultou výtvarných umění VUT v Brně

vydalo nakladatelství Druhé město — Martin Reiner

Pod Červenou skálou 7, 639 00 Brno

roku 2019 jako svou 189. publikaci

Doslovy Martin Jindra a Rostislav Matulík

Lektoroval Jan Břečka

Odpovědný redaktor Miloš Voráč

Grafická úprava Bedřich Vémola

Sazba z písem Lastomirsky Script a Clara Serif studio@vemola.cz

Tisk Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

Vydání první

140 stran

www.druhemesto.cz

www.ffa.vutbr.cz

ISBN 978-80-7227-432-1 (Druhé město — Martin Reiner)

ISBN 978-80-214-5806-2 (Vysoké učení technické v Brně)

*Kniha vychází s finanční podporou Ministerstva kultury ČR
a statutárního města Brna.*

AZTEK!
AZTEK!

Komiksové knihy bývají o hrdinech a tahle není výjimkou. Je o člověku, který svou odvahu projevil v nejtěžších okamžicích naší historie — v období protektorátu. Z té doby známe řadu slavných jmen — Kuttelwascher, Peřina, Gabčík, Kubiš, František, Balabán, Mašín, Morávek a další – která žijí v naší paměti jako ikony statečnosti. Vedle nich jsou ale také hrdinové méně známí. Třeba kaplan Vladimír Petřek, který nasadil život, aby poskytl úkryt v kryptě kostela nejhledanějším „zločincům“ té doby — útočníkům na protektora Heydricha. Petřkovo hrdinství bylo zdánlivě obyčejné, přitom nanejvýš riskantní, těžko pochopitelné a ve svém étosu skoro až nadlidské. Podobnou odvahu projevily stovky bezejmenných žen a mužů, byť jejich příběhy v této knize nenajdete. Ať je tento komiks alespoň jejich letmou připomínkou.

Jiří Šimáček (1967)

vystudoval dějiny umění na Masarykově univerzitě v Brně. Několik let žil převážně v Marseille, kde se živil jako hlídač parkoviště. Později vystřídal řadu profesí, nejdéle pracoval jako dramaturg České televize. V posledních letech se věnuje prozaické činnosti. Jeho předchozí knihy *Snaživky* (2009), *Charakter* (2012) a *Malá noční žranice* (2014) byly nominovány na Cenu Josefa Škvoreckého. Tato komiksová kniha vychází krátce po autorově románu *Prvotřídní hajzl* (2019).

Ján Lastomírsky (1972)

absolvoval Střední uměleckoprůmyslovou školu v Košicích, Pedagogickou fakultu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Prešově (obor výtvarná výchova a dějepis) a Fakultu výtvarných umění VUT v Brně (ateliér grafiky). V současnosti působí jako pedagog na Střední škole umění a designu v Brně a Fakultě výtvarných umění VUT. Komiksy publikoval v časopisech AARGH!, Adamantium, Rozrazil nebo KomiksFEST revue, souběžně se věnuje také ilustraci.

Druhé město

9 788072 274321